

År 2006 – nu över 570 000 läsare

BESTÄMT DIG?

Guide för osäkra väljare

150 000 jobb

Halverad arbetsgivaravgift ger 150 000 arbetslösa en ny chans.

sidan 14

30 procent

Skyhögt arbetslöshet bland ungdomar och invandrare i Sverige.

sidan 16

1,3 miljarder kr

Kommuner gör olagliga sopaffärer för miljardbelopp.

sidan 19

H. C. Andersen och arbetslösheten

Ju äldre jag blir, desto mer tycker jag att H. C. Andersens saga om kejsarens nya kläder är en av de sannaste berättelserna om samhället man kan hitta. Ni kommer ihåg, kejsaren hade råkat i klorna på två bedragare som påstod sig, mot furstlig ersättning, kunna väva de lättaste och vackraste tyger världen någonsin skådat och den som inte såg hur fina tygerna var, han var antingen ofantligt dum eller oduglig till sitt arbete. Bedragarna fick genast en beställning och vävde luft som de låtsades tillskåra och sy och sedan gick kejsaren ut på uppvisningspromenad i staden. Eftersom ingen ville erkänna sig dum eller oduglig prisade alla tygernas skönhet – ända tills ett barn sa att kejsaren var naken och myten plötsligt punkterades. Det som var uppenbart för alla kunde erkännas.

Det är bara ett fel med sagan: dumma och uppenbart felaktiga idéer sitter ofta så segt att det krävs mycket tid och ansträngning för att få genomslag även för självklarheter. I verkligheten hade man skickat ungen till barn- och ungdomspsyket och fortsatt att beundra den praktfulle kejsaren.

I ÖVER FEMTON ÅR har Den Nya Valfärden drivit kampanj för halverade arbetsgivaravgifter, inte minst för att få bukt med arbetslösheten. Är det inte självklart, sa vi, att efterfrågan på arbetskraft minskar om man lägger skatt på arbetskraften? Precis som efterfrågan på sprit och tobak minskar när man lägger skatt på varorna?

Den sortens resonemang gjorde länge inget som helst intryck, kanske för att självklarheter som alla kan begripa inte riktigt passar in i den värld av avancerat tänkande där de politiska besluten fattas, kanske för att man inte behövde göra något åt arbetslösheten. Den låg ju bara på fem procent.

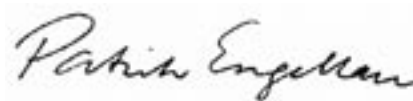
DÅ BÖRjade VI UNDERSÖKA sjukskrivningarna och förtidspensioneringarna och upptäckte att medan arbetsmarknadsminister Karlsson deklarerade att det inte fanns några dolt arbetslösa bland Försäkringskassans klienter, så hade Försäkringskassan själv inga tvivel på att bidragsförsörjning i många fall var ett sätt att dölja arbetslösheten. Sextio procent av de sjukskrivna skulle kunna arbeta, eventuellt efter en mindre förändring på arbetsplatsen, konstaterar en av kassans rapporter. (Försäkringskassan har faktiskt rätt ofta ropat att bidragspolitikerna är nakna, men vem har brytt sig om det?)

MED DE ERFARENHETERNA I BAKHUVUDET var det dags att börja räkna på den verkliga arbetslösheten, inte bara den öppna, officiellt angivna, utan också den dolda, undagömda. Under det senaste året har det kommit fyra sådana studier, en från LO, en från Svenskt Näringsliv och två från Den Nya Valfärden. Alla fyra kommer fram till en arbetslöshet mellan 16 och 20 procent. Och nästan 30 procent för ungdomar och invandrare enligt utredningar som Den Nya Valfärden hittills är ensam om.

Kanske börjar Sverige nu bli redo att ta till sig den självklarhet som ligger bakom kravet på halverade arbetsgivaravgifter, nämligen att det inte räcker med att öka utbudet av arbetskraft för att arbetslösheten ska vika. Om man halverar sjukskrivningarna (som regeringen vill) eller minskar bidragen eller skatten för arbetande låginkomsttagare (som Alliansen talat om) kommer ett stort antal människor att gå från dold till öppen arbetslöshet. Fler vill ha jobb. Men det betyder inte att efterfrågan på arbetskraft ökar. Fler som söker arbete betyder inte att arbetsgivarna nödvändigtvis vill anställa fler. Inte om det inte blir billigare och enklare att anställa.

HALVERADE ARBETSGIVARAVGIFTER är det bästa sättet att göra arbetskraften billigare. Dessutom borde man göra arbetsrätten mindre besvärande för arbetsgivarna.

Det här är den första valrörelse där sådana tongångar börjar höras även från partierna. Maud Olofsson sa att det kan ju vem som helst fatta att skatt på arbete minskar efterfrågan på arbete, det är ju samma sak som att skatt på alkohol minskar efterfrågan på vin och sprit.

Patrik Engellau
Ordförande i Den Nya Valfärden

4 oktober har sitt ursprung i den stora manifestation mot löntagarfonderna som genomfördes under 1980-talet. Verksamheten drivs nu inom Stiftelsen Den Nya Valfärden, som är en opinionsbildande tankesmedja som sysslar med demokrati, välfärd och företagande.

Vi är partipolitiskt oberoende. Våra förslag präglas av en positiv människosyn. Vårt signum är nytänkande och djärvhet i kombination med trovärdighet och kompetens.

Sedan 1988 har vi presenterat konkreta förslag för ett företagervänligare Sverige och för en ny välfärd. Hittills har vi publicerat ett trettiotal skrifter.

För en företagare finns det mycket att uppröras över. Vår röst behövs. Vi säger: Halvera arbetsgivaravgifterna. Gör något åt ohälsan. Ta bort 3:12-reglerna och lex Uggla. Minska krånglet för företagare. Förbättra företagarklimatet. Vi försöker göra något åt sakerna. Och det gör vi – med god hjälp av Sveriges företagare!

Tidningen du håller i handen ges ut av 4 oktober - en del av Den Nya Valfärden

Adress: Box 5625, 114 86 Stockholm

Besöksadress: Danderydsgatan 10

Telefon: 08-545 038 10

E-mail: info@dnv.se

Hemsida: www.dnv.se

Omslagsfoto:

Tore Johnson/Tiofoto-NordicPhotos

Produktion:

Esa Tantt Design

Tryckning:

Tryckeriet Lagersberg, Eskilstuna 2006.

den
nya
valfärden

innehåll

Valextra: Sista minuten-guide för osäkra väljare	sid 4-11
Företagarombudsmannen Mårten Hyltner	sid 12
Jan Herin och Patrik Engellau i samtal om arbetslösheten	sid 14
SKOP: Så tycker ungdomar själva om arbetslösheten	sid 15
Arbetslösheten bland ungdomar ligger på knappt 30 procent	sid 16
Så beräknar Den Nya Valfärden den totala arbetslösheten	sid 17
Granskar mygel och korruption	sid 18
Olagliga sopaffärer för 1,3 miljarder kronor	sid 19
Första hjälpen för arbetsgivare när anställda blir sjuka	sid 20
G Rune Berggren: Den vår de svage kallar höst	sid 20
Tina Sommer, ordförande i ESBA på Sverigebesök	sid 21
Tove Lifvendahl: Revolt är bara förnamnet	sid 29
Med storebror i baksätet	sid 30-31
Ellinor Scheffer: Därför vill mp sänka arbetsgivaravgiften	sid 31

Vem röstar du på i år?

I handen håller du 4 oktober-tidningens valextra. Vi på Den Nya Valfärden tycker, och många med oss, att arbetslösheten är den enskilt viktigaste frågan i årets val. Om inget görs nu kommer vi att skapa ett samhälle där en stor del av den vuxna befolkningen står utanför arbetsmarknaden. Vuxna, friska människor tvingas att gå arbetslösa istället för att gå till jobbet. Ekonomiskt är detta kostsamt, och den mänskliga kostnaden går det givetvis inte ens att räkna på. Något måste göras. Frågan är vad. Var finns de nya jobben? Hur ska politikerna få företagare och andra arbetsgivare att anställa fler? Vi har ställt frågan till partierna. Här i tidningen kan du läsa svaren och bilda dig en egen uppfattning.

JONAS VIKMAN

INFORMATIONSCHEF

TANKESMEDJAN DEN NYA VALFÄRDEN

val
extra

BESTÄMT DIG?

Guide för osäkra väljare

Vi på Den Nya Valfärden tycker att jobben, eller snarare bristen på jobb, är valets viktigaste fråga. Fler än 750 000 människor i vuxen ålder saknar arbete. Problemet är gigantiskt.

Under 2006 har Den Nya Valfärden drivit kampanjen Ge de arbetslösa en chans.

Vi vill uppmärksamma att arbetslösheten är mycket större än vad den officiella statistiken ger intryck av, och vi vill skapa debatt om hur arbetslösheten bör bekämpas, till exempel genom halverade arbetsgivaravgifter.

På söndag är det val. Fler väljare än någonsin är osäkra. Din röst är därmed också viktigare än någonsin.

Här i 4 oktober-tidningens valextra kan du läsa vad politikerna säger om arbetslösheten. Hur hög de anser att den är och hur de vill bekämpa den. Läs noga. Här kan Sveriges framtid avgöras.

Vi har frågat partierna i riksdagen och i europaparlamentet. Alla utom miljöpartiet har svarat.

Bosse Ringholm
Vice statsminister

Foto: PAWEL FLATO

”Vi når sysselsättningsmålet under hösten”

Hur ser den socialdemokratiska regeringen på sin egen prestation när det gäller arbetsmarknadspolitiken? Vice statsminister Bosse Ringholm beskriver en arbetsmarknad på uppgång, där den fulla sysselsättningen är slutmålet.

Enligt flera undersökningar som gjorts det senaste året ligger arbetslösheten mellan 15 och 20 procent, vilket betyder någonstans mellan 650 000 och nästan 900 000 personer. Har du några kommentarer till det?

– Jag håller inte med om siffrorna i frågan. Enligt SCB:s arbetskraftsundersökningar och AMS verksamhetsstatistik sjunker nu arbetslösheten månad för månad och sysselsättningen ökar. Den öppna arbetslösheten har sjunkit med knappt en procentenhet jämfört med föregående år. Antalet sysselsatta har ökat under hela 2006 – i juli med 121 000 personer jämfört med föregående år. En så stark ökning i sysselsättningen har vi inte sett sedan 2001.

Vad beror arbetslösheten på?

– Arbetslösheten har många orsaker. Många jobb försvinner därför att förändringarna i världsekonomin påverkar Sverige starkt. Varje år försvinner vart tionde arbete i Sverige.

Den Nya Velfärden har gjort undersökningar av arbetslösheten bland ungdomar och invandrare och kommit fram till att den i båda fallen ligger strax under 30 procent. Har du några kommentarer till det?

– Återigen håller jag inte med om siffran, utan hänvisar till SCB och AMS. Arbetslösheten minskar mest bland ungdomarna. I juli i år uppgick antalet arbetslösa ungdomar till 95 000 personer, eller drygt 13 procent. Långtidsarbetslösheten bland ungdomar inskrivna vid arbetsförmedlingen är mycket låg. Det rör sig om endast 1900 ungdomar, vilket är knappt 2 procent av alla arbetslösa ungdomar. Invandrades arbetslöshet ligger, enligt SCB, på 11 procent. Vi försöker genom olika stöd un-

derlätta för ungdomar och invandrare att komma in på arbetsmarknaden. Ingen ung människa ska gå arbetslös mer än 100 dagar. Därför har vi infört ett anställningsstöd för långtidsarbetslösa ungdomar. Specialutbildade arbetsförmedlare ska hjälpa nyanlända invandrare att hitta och behålla ett arbete. Svenskundervisningen ska bli bättre så att invandrarna snabbt ska lära sig svenska och kunna komma i arbete.

Hur tror du det kommer sig att just ungdomar och invandrare har så hög arbetslöshet?

– Arbetslösheten bland invandrare och ungdomar beror till stor del på arbetslivets förändring. De enkla, okvalificerade jobben har flyttat ut från Sverige. Detta gör att det tar längre tid än tidigare att etablera sig på arbetsmarknaden. Invandrarnas svårigheter att komma in på arbetsmarknaden handlar bland annat om språksvårigheter, problem med att jämföra deras utbildning och arbetslivserfarenheter hemifrån med svenska förhållanden samt deras brist på kontakter. Men naturligtvis handlar det även om diskriminering.

Enligt en SKOP-undersökning som Den Nya Velfärden låtit göra säger 63 procent av Sveriges ungdomar att ungdomens största problem är svårigheten att hitta ett jobb. 80 procent anser att politikerna har ett stort ansvar för ungdomsarbetslösheten. 76 procent anser inte att det finns något politiskt parti som har en lösning. Vad vill socialdemokraterna säga till dessa ungdomar?

– Det är inte så att politiker kan fixa jobb. Det är svårare än så. Vad det handlar om är ekonomisk politik, näringspolitik, utbildningspolitik och forskningspolitik. Det, tillsammans med en aktiv

arbetsmarknadspolitik, som når ut till de människor som näringslivet inte vill anställa, gör att vi hela tiden får nya jobb.

Har socialdemokraterna något mål för minskningen av arbetslösheten (i procent eller antal människor)?

– Vårt första mål är att pressa tillbaka den öppna arbetslösheten till fyra procent. Det kommer vi sannolikt att nå under hösten. Därefter går vi vidare mot full sysselsättning.

Med vilka åtgärder ska ni nå era mål?

– Här handlar det om att arbeta på olika plan. Det grundläggande är en stabil makroekonomi. Utbildning och forskning samt goda kunskaper hos arbetskraften är nödvändiga om Sverige ska kunna stå sig i den globala konkurrensen. Ingen kan längre räkna med att ha samma arbete i hela sitt liv och därför måste alla ha möjligheter till återkommande studier. Arbetsmarknadspolitik är viktig både för samhället och för enskilda människor. En åtgärd är att vi nu har infört plusjobb och att statliga myndigheter anställer praktikanter. Vi underlättar också för ensamföretagare som vill anställa sin första medarbetare och för företag som är villiga att anställa långtidsarbetslösa.

Vilka åtgärder är viktiga för att öka efterfrågan på arbetskraft?

– Det handlar om en ekonomi i balans, god tillväxt som ger företag möjlighet att sälja sina varor och tjänster och människors möjligheter att efterfråga dessa. Dessutom är det viktigt med goda förutsättningar för företag att växa och utvecklas. Sveriges grundläggande goda ekonomi börjar nu ge resultat när det gäller sysselsättningen. Nu gäller det att göra ytterligare satsningar för att undvika arbetskraftsbrist i de branscher som växer snabbast.

JOHAN WENNSTRÖM

Hur ny är de nya moderaternas arbetsmarknadspolitik? Partiets ekonomiske talesman och gruppledare i riksdagen, Mikael Odenberg, tar emot 4 oktober för att ge sitt svar.

Enligt flera undersökningar som gjorts det senaste året ligger arbetslösheten mellan 15 och 20 procent, vilket betyder någonstans mellan 650 000 och nästan 900 000 personer. Har du några kommentarer till det?

– Jag brukar säga att det en vanlig dag är 1,5 miljoner människor som inte går till ett arbete eller jobbar mindre än vad de själva skulle vilja. De stora grupperna är de 300 000 öppett arbetslösa, alla de som är i åtgärder, de 250 000 som är sjukskrivna och de drygt 550 000 förtidspensionärerna, där många har pensionerats av arbetsmarknadsskäl. Jag skulle alltså snarare säga att siffran är högre.

Vad beror arbetslösheten på?

– Det är ett strukturellt problem. Vi har under en lång tid haft en så kallad jobless growth, med få alltför få nya företag som kommer till. Dessutom har vi för höga trösklar in på arbetsmarknaden.

Den Nya Valfärden har gjort undersökningar av arbetslösheten bland ungdomar och invandrare och kommit fram till att den i båda fallen ligger strax under 30 procent. Har du några kommentarer till det?

– Vi kan bara konstatera att vi har misslyckats. Om generationer av ungdomar möter ett arbetsliv där de inte efterfrågas får det förödande långsiktiga konsekvenser. Även den skyhöga arbetslösheten bland invandrare är mycket oroande.

Hur tror du det kommer sig att just ungdomar och invandrare har så hög arbetslöshet?

– Trösklarna in på arbetsmarknaden, och kostnaderna för att anställa, är höga. Och då har många ungdomar svårt att konkurrera om de lediga jobb som finns. Invandrare, som har visat en väldigt dådkraft genom att ta sig över halva jordklotet för att söka förverkliga en ny framtid i Sverige, möts av socialbyrå. Men det finns även många strukturella

problem, till exempel språket och en kortsiktighet hos svenska arbetsgivare. Bemanningsföretag är ett utmärkt sätt att föra ut invandrare, de som inte blir kallade till en intervju för att de har fel namn, på arbetsmarknaden.

Enligt en SKOP-undersökning som Den Nya Valfärden låtit göra säger 63 procent av Sveriges ungdomar att ungdomens största problem är svårigheten att hitta ett jobb. 80 procent anser att politikerna har ett stort ansvar för ungdomsarbetslösheten. 76 procent anser inte att det finns något politiskt parti som har en lösning. Vad vill moderaterna säga till dessa ungdomar?

– De här siffrorna illustrerar en hopplöshet som är nedslående. Men det finns alla möjligheter att vända denna utveckling genom en annan politik, som Allians för Sverige har lagt grunden för. Den består, för det första, av att hyvla ned trösklarna in på arbetsmarknaden genom att göra det mindre lönsamt att leva på bidrag och genom att kraftigt sänka skatter på arbete, för det andra, en reformerad arbetsmarknadspolitik, och för det tredje, en rad åtgärder för att förbättra företagsklimatet.

Har moderaterna något mål för sänkningen av arbetslösheten (i procent eller antal människor)?

– Nej, vi har inte satt upp något mål. Risken är att politiken fokuserar på fel saker, till exempel att flytta omkring folk i olika statistikcolumner.

I vilka avseenden har moderaternas arbetsmarknadspolitik förändrats?

– Vi identifierar inte längre den arbetsrättsliga lagstiftningen som det stora problemet. I jämförelse med många andra europeiska länder är det väldigt lätt för svenska företag att göra sig av med anställda. De flesta franska, spanska, italienska eller portugisiska företagare skulle bli djupt avundsjuka på det svenska regelsystemet. Dessutom inser vi att vi

måste få matchningen mellan arbetssökande och lediga jobb att fungera, och det åstadkommer man inte genom att spränga AMS i luften.

Vilket är moderaternas mest omstörtande arbetsmarknadspolitiska förslag?

– Vi har inte den ingången! Frågan är snarare vilken politik som kan föra människor tillbaka till arbetsgemenskapen. Det måste bli mer lönsamt att arbeta, bidragssystem måste stramas åt och vi behöver göra en rad saker för att förbättra företagsklimatet. Det är helheten som är viktigt.

Har moderaterna den mest radikala arbetsmarknadspolitiken bland de borgerliga partierna?

– Jag tror att vi ligger ganska nära varandra, och har ungefär samma ansats. Centerpartiet har skiljt ut sig genom förslaget om att lyfta ut ungdomsgruppen och inte låta den omfattas av lagen om anställningsskydd. Det förslaget utgår från en analys om att LAS är det stora problemet, där vi i moderaterna har kommit till andra slutsatser. Vi anser inte att man bör försämrade det legala skyddet för en viss grupp av arbetstagare.

Vilka åtgärder är viktiga för att öka efterfrågan på arbetskraft?

– Vi har inte råd att kraftfullt sänka arbetsgivaravgifterna. Istället lägger vi förslag om en skattereform på hushållsnära tjänster och riktar sänkningar av arbetsgivaravgifterna till en del av den privata tjänstesektorn. Vi har även förslaget om nystartsjobb, som innebär minskade arbetsgivaravgifter vid anställning av människor som under lång tid har befunnit sig utanför arbetsmarknaden. Möjligen är detta ett slags politisk ingenjörskonst, men det är en tvingande nödvändighet. Vi har även fört in tanken om att sänka arbetsgivaravgifterna för ungdomar under 25 år. För att öka efterfrågan måste man också avskaffa förmögenhetsskatten och reformera 3:12-reglerna. Dessutom måste vi erkänna att företagarna är vår tids hjältar och inte presumtiva skattefuskare.

JOHAN WENNSTRÖM

”Företagarna är vår tids hjältar och inte presumtiva skattefuskare”

Mikael Odenberg
Ekonomisk talesman och gruppledare

Timmarna efter att Allians för Sverige, den 23 augusti, har presenterat sitt gemensamma valmanifest samtalar Lars Leijonborg med 4 oktober om en politik för att kraftigt sänka ungdomsarbetslösheten, om att göra det lättare att starta och driva företag och om att folkpartiet har den mest radikala arbetsmarknadspolitik.

”Sverige lider av massarbetslöshet”

Foto: TOMAS ENGSTRÖM

Lars Leijonborg
Folkpartiet

Enligt flera undersökningar som gjorts det senaste året ligger arbetslösheten mellan 15 och 20 procent, vilket betyder någonstans mellan 650 000 och nästan 900 000 personer. Har du några kommentarer till det?

– Jag delar uppfattningen om att den verkliga arbetslösheten ligger där. Det kommer material med jämna mellanrum som visar att det är rätt. Nu senast har det genomförts en stor analys av hur många av de sjukskrivna och förtidspensionerade som skulle kunna arbeta om det fanns lämpliga jobb, och som bekräftar att det kan röra sig om hälften. Att inte erkänna det, som regeringen gör, är att osynliggöra de här människorna. Och om man kommer upp i de här nivåerna – 17 procent brukar vi i folkpartiet säga – rör det sig om massarbetslöshet.

Vad beror arbetslösheten på?

– Den beror på att människor inte vågar starta eller expandera företag i en tillräckligt hög utsträckning.

Den Nya Valfärden har gjort undersökningar av arbetslösheten bland ungdomar och invandrare och kommit fram till att den i båda fallen ligger strax under 30 procent. Har du några kommentarer till det?

– Jag håller med om att ungdomsarbetslösheten är mycket hög. Därför känns det bra att jag precis kommer från en presskonferens där Allians för Sverige har presenterat nya åtgärder för att få fart på jobb just för unga. Det innebär en halvering av arbetsgivargifterna, och det är fullt möjligt att kombinera med våra Nystartsjobb, till exempel.

Hur tror du det kommer sig att just ungdomar och invandrare har så hög arbetslöshet?

– Vi har byggt upp ett regelverk i Sverige där begreppet arbetsrätt står för rätten till det arbete man har, inte rätten till ett arbete. Vi i folkpartiet slår vakt om arbetsrätten, men den måste kombineras med en politik som gör att fler verkligen får rätt till arbete.

Arbetsrätten har varit föremål för debatt under valrörelsen. Hur mycket vill folkpartiet förändra i den lagstiftningen?

– Det hör till saken att vi i folkpartiet har varit med om att införa den svenska arbetsrätten, så vi sympatiserar naturligtvis med huvuddragen i den. Men det finns en del detaljer som behöver moderniseras. Vi tror till exempel att tiden för provanställning behöver förlängas.

Vad jobbade du själv med som ung?

– Allt möjligt! Mitt första jobb var som jordgubbsplockare, minns jag. Jag har även jobbat på en socialbyrå och som journalist.

Enligt en SKOP-undersökning som Den Nya Valfärden låtit göra säger 63 procent av Sveriges ungdomar att ungdomens största problem är svårigheten att hitta ett jobb. 80 procent anser att politikerna har ett stort ansvar för ungdomsarbetslösheten. 76 procent anser inte att det finns något politiskt parti som har en lösning. Vad vill folkpartiet säga till dessa ungdomar?

– De bör nog sätta sig in i Alliansens politik. Att kraftigt minska ungdomsarbetslösheten är Alliansens viktigaste program.

Har ditt parti något mål för minskningen av arbetslösheten (i procent eller antal människor)?

– Till att börja kan man nå de mål som den nuvarande regeringen har satt upp men misslyckats med. Det är till exempel att komma upp till 80 procents sysselsättning. Men med nuvarande politik verkar man ju inte kunna göra det heller.

Med vilka åtgärder ska ni nå era mål?

– Framförallt genom en politik som går ut på att göra det lättare att starta och driva företag. Människor som kan välja mellan bidrag och arbete bör stimuleras till att välja löneförsörjning. Om en förtidspensionerad person ska börja arbeta är det viktigt att lönearbetet ger ett sådant utbyte efter skatt att man känner sig motiverad. Vår skattesänkning, med jobbavdraget, har det syftet.

Vilka åtgärder är viktiga för att skapa en efterfrågan på arbetskraft?

– Det finns en betydande efterfrågan på arbetskraft. Problemet är att den ekonomiska ekvationen inte fungerar när man vill dra igång verksamheter som skulle motsvara de behov som finns.

Vilket borgerligt parti har den mest radikala arbetsmarknadspolitik?

– Det är förstas folkpartiet. Vi har varit med om att införa arbetsrätten och har en politik som kombinerar trygghet med den dynamik som behövs för att det ska kunna tillkomma nya jobb.

JOHAN WENNSTRÖM

Vänsterpartiet har i valrörelsen lagt stor vikt vid sin arbetsmarknadspolitik och presenterat ett förslag om att skapa 200 000 nya arbeten i den offentliga sektorn. Fler måste sättas i arbete, men hur skapas efterfrågan? Alice Åström, vice ordförande i vänsterpartiet, ger svar under ett möte i Almedalen.

”Vårt mål är att avskaffa arbetslösheten”

Alice Åström
Vice ordförande i Vänsterpartiet

Enligt flera undersökningar ligger arbetslösheten mellan 15 och 20 procent, vilket betyder någons mellan 650 000 och nästan 900 000 personer. Har du några kommentarer till det?

– Arbetslösheten är givetvis för hög, men man ska inse att flera av de här undersökningarna varierar. Man räknar ofta in människor som studerar. Därför kan man alltid diskutera vilka nivåer arbetslösheten ligger på. Men det är naturligtvis ett ekonomiskt slöseri att människor inte är i sysselsättning.

Vad beror arbetslösheten på?

– Den beror på flera olika faktorer. Möjligheten att med ett mindre antal människor tillverka produkter har haft en stor betydelse för att arbetslösheten är hög trots att produktiviteten är stark. Arbetslösheten beror också på att vi faktiskt har minskat den offentliga sektorn trots att dess betydelse hela tiden har ökat.

Den Nya Valfärden har gjort undersökningar av arbetslösheten bland ungdomar och invandrare i båda fallen ligger den strax under 30 procent. Har du några kommentarer?

– Här handlar det återigen om statistik som kan diskuteras. En hel del av de 30 procenten är ungdomar som faktiskt studerar fast man säger att man kanske hellre skulle vilja ha ett jobb. Men att arbetslösheten är hög i både ungdomsgrupperna och bland invandrare är problematiskt, för vi behöver få ut ungdomarna på arbetsmarknaden och vi behöver få en högre förvärvsfrekvens bland invandrare.

Hur tror du det kommer sig att just ungdomar och invandrare har så hög arbetslöshet?

– När det gäller ungdomar beror det mycket på att man inom arbetslivet efterfrågar något slags arbetslivserfarenhet, vilket man inte har innan man har kommit in på arbetsmarknaden. Och i tider av hög arbetslöshet finns det ett helt annat arbetskraftsutbud för arbetsgivare att ta utav, och då är det ungdomar som kommer på efterkälken. Men när det gäller invandrare beror deras höga arbetslöshet bland annat på fördomar och diskriminering inom arbetslivet.

Enligt en SKOP-undersökning som Den Nya Valfärden låtit göra säger 63 procent av Sveriges ungdomar att ungdomens största problem är svårigheten att hitta ett jobb. 80 procent anser att politikerna har ett stort ansvar för ungdomsarbetslösheten. 76 procent anser inte att det finns något politiskt parti som har en lösning. Vad vill vänsterpartiet säga till dessa ungdomar?

– Det finns en tendens att tala om sårlosningar, andra lönenivåer och en annan arbetsrätt, för att ungdomar lättare ska komma in på arbetsmarknaden. Men det enda sättet att komma tillrätta med arbetslösheten är att ha en politik för full sysselsättning. Med sårlosningar för olika grupper får vi en arbetsmarknad där ungdomar ges sämre möjligheter till att skaffa ett eget boende, ta lån och bilda familj, trots att man har ett jobb. För vänsterpartiet är målet att den ekonomiska politiken och Riksbanken arbetar övergripande för den fulla sysselsättningen.

Med vilka åtgärder ska vänsterpartiet nå sitt mål?

– Det handlar om att förbättra villkoren för småföretagare, som idag lever under samma regelverk som de stora företagen. Detta innebär att småföretagen inte vågar expandera på det sätt som skulle behövas. Men för oss är den viktigaste frågan när det gäller att skapa arbetstillfällen att satsa på den offentliga sektorn. Under nästa mandatperiod vill vi skapa 200 000 nya jobb i den offentliga sektorn. En satsning i den storleksordningen för också med sig en mängd investeringar för det privat företagandet.

Du pratar i första hand om att öka utbudet av arbetare på arbetsmarknaden, men vilka åtgärder vill vänsterpartiet genomföra för att öka efterfrågan?

– Det finns en stor efterfrågan i den offentliga sektorn eftersom det finns för få händer. Och om man stimulerar den offentliga sektorn stiger även efterfrågan på produkter inom det privata företagandet, och därmed behövs det fler som arbetar inom företagen.

JOHAN WENNSTRÖM

Vilka idéer driver kristdemokraternas arbetsmarknadspolitik? Göran Hägglund tar emot för ett samtal om hur politiker kan skapa goda förutsättningar för nya företag.

Enligt flera undersökningar som gjorts det senaste året ligger arbetslösheten mellan 15 och 20 procent, vilket betyder någonstans mellan 650 000 och nästan 900 000 personer. Har du några kommentarer till det?

– När jag växte upp låg arbetslösheten på två procent. Och om den skulle ha varit på väg mot tre procent hade det blivit kris i landet. Det är förfärligt att vi idag har vant oss vid en arbetslöshetsnivå som är så hög. Arbetslösheten är ett slöseri med mänskliga resurser. Att ha ett jobb innebär att man får känna den stolthet som egen försörjning innebär och att man blir delaktig på arbetsplatsen, vilket är viktigt för människan. Den höga arbetslösheten har därför en negativ betydelse inte bara ekonomiskt, utan även socialt.

Vad beror arbetslösheten på?

– Den beror på att det finns för få jobb, som i sin tur beror på att det finns för få människor som vågar starta eget, och att de som redan har ett företag inte vågar nyanställa.

Hur lyssnar du av människors känslor inför problemen på arbetsmarknaden?

– Framförallt har jag personer i min närhet som är, har varit eller kommer att bli arbetslösa. Arbetslösheten påverkar inte bara den som är direkt drabbad, utan även människorna runtomkring.

Den Nya Valfärden har gjort undersökningar av arbetslösheten bland ungdomar och invandrare och kommit fram till att den i båda fallen ligger strax under 30 procent. Har du några kommentarer till det?

– Det är naturligtvis ett förfärligt misslyckande eftersom det naturliga steget mellan studier och vuxenlivet, det vill säga ett arbete, inte finns där.

Människor som kommer till oss från andra länder invaggas i föreställningen att man inte behöver göra särskilt mycket själv utan kan förlita sig på myndighetspersoner. Det gör att människor klientiseras på ett sätt som tar ifrån dem initiativkraft och förmåga. Många av dem som kommer hit hamnar i ett utanförskap. Jobb är nyckeln till integration, språk och samhörighet.

Vad arbetade du själv med när du var ung?

– Mitt första sommarjobb, som jag fick när jag var tolv eller tretton år, var att plocka jordgubbar. Sedan jobbade jag extra i en Konsum-butik. Under gymnasiet arbetade jag på en bilfirma och sommarjobbade på Degerfors järnverk, som var det mest förfärliga arbete man kan tänka sig (skratt).

Enligt en SKOP-undersökning som Den Nya Valfärden låtit göra säger 63 procent av Sveriges ungdomar att ungdomens största problem är svårigheten att hitta ett jobb. 80 procent anser att politikerna har ett stort ansvar för ungdomsarbetslösheten. 76 procent anser inte att det finns något politiskt parti som har en lösning. Vad vill kristdemokraterna säga till dessa ungdomar?

– Det är inte politiker som skapar jobb! Vad vi politiker ska koncentrera oss på är att skapa förutsättningar som underlättar för att skapa och utveckla en verksamhet. I dagens Sverige finns ett marxistiskt tänkande som går ut på att förbättringar för företagen innebär motsvarande försämringar för löntagarna. Men att förbättra för företagandet innebär att fler människor får jobb.

Har ditt parti något mål för minskningen av arbetslösheten (i procent eller antal människor)?

– Målet är naturligtvis att alla människor som kan

jobba ska ha ett arbete att gå till. Något annat mål kan jag inte se att man kan ha annat än som en hållpunkt på vägen.

Vilket är kristdemokraternas mest omstörtande arbetsmarknadsförslag?

– Ett betydande förslag handlar om att göra en större översyn av arbetsrätten. För den lilla företagaren är arbetsrätten otroligt krånglig och leder sannolikt till att färre människor har jobb. Går det att hitta en arbetsrätt som är bättre konstruerad för de små företagen? Vi har en del att lära av Danmark, som har lyckats bättre än Sverige med att hålla nere arbetslösheten.

Med vilka övriga åtgärder vill kristdemokraterna nå sina mål?

– Vi vill att fler människor ska starta företag och att de ska känna ett stöd från det politiska systemet. Under den första mandatperioden kommer vi att minska regelverken med tjugofem procent. Vi kommer även att ta bort medfinansieringen av sjukförsäkringen, som gör att många företagare inte vågar anställa. Dessutom förändrar vi i skolan så att man där diskuterar näringslivets betydelse. Med den här typen av åtgärder kan vi reducera antalet som inte tror att politiker kan göra något åt arbetslösheten.

Hur ökar man efterfrågan på arbetskraft?

– Ett av de förslag som vi har enats om inom Allians för Sverige är att sänka arbetsgivaravgiften inom vissa tjänstebanscher, vilket innebär en dramatisk kostnadssänkning för företag i den personalintensiva sektorn. Det kommer antagligen att ge stora effekter på sysselsättningen.

JOHAN WENNSTRÖM

”Sänk arbetsgivaravgiften i tjänstesektorn”

Göran Hägglund
Kristdemokraterna

Foto: KRISTDEMOKRATERNA

Kritik från både höger och vänster träffar Centerpartiets arbetsmarknadspolitik. Hur kontroversiell är den egentligen? Maud Olofsson berättar om nödvändigheten att förändra en arbetsmarknad som håller framförallt ungdomar och invandrare utanför.

Enligt flera undersökningar som gjorts det senaste året ligger arbetslösheten mellan 15 och 20 procent, vilket betyder någonstans mellan 650 000 och nästan 900 000 personer. Har du några kommentarer till det?

– Att över en miljon människor, på grund av arbetslöshet, sjukskrivning eller förtidspension, inte går till jobbet en vanlig dag är ett tydligt bevis för att regeringen Persson har misslyckats. Trots regeringens vackra ord om att det går bra för Sverige går alltså över en miljon människor omkring med en känsla av att inte höra till. Det är inte hållbart under en längre tid, varken för den enskilda människan eller för samhället i stort.

Vad beror arbetslösheten på?

– Socialdemokraterna har bedrivit en ineffektiv och dyr arbetsmarknadspolitik som inte har lett till riktiga jobb. Den har istället resulterat i att stora grupper av invandrare och ungdomar aldrig givits chansen att komma in på arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingarna har inte heller lyckats förmedla riktiga jobb snabbt, och inte heller lyckats göra rätt anpassning till individers och olika grupper behov.

Den Nya Valfärden har gjort undersökningar av arbetslösheten bland ungdomar och invandrare och kommit fram till att den i båda fallen ligger strax under 30 procent. Har du några kommentarer till det?

– Jag är mamma till tre barn, och jag vet hur svårt de och deras kompisar har att få ett första jobb. Det är vår viktigaste uppgift att ge unga jobb, att sänka

trösklarna och låta unga komma in på arbetsmarknaden. Centerpartiet är det parti som tydligast lyft ungdomsarbetslösheten som fråga.

Den Nya Valfärden har gjort undersökningar av arbetslösheten bland ungdomar och invandrare. I båda fallen ligger den strax under 30 procent. Har du några kommentarer?

– Den stora arbetslösheten bland ungdomar och invandrare är ett av de största misslyckandena i Sverige. Ungdomar och invandrare finner sig ofta i de mest utsatta situationerna. Man har ofta svårare att få bostad och en sämre ekonomi. Genom att förnekas möjligheten till jobb så stängs man ute från trygghetssystemen. Möjligheten till arbete är den viktigaste åtgärden för att både integrera invandrare och stötta ungdomar på väg in i vuxenlivet.

Hur tror du det kommer sig att just ungdomar och invandrare har så hög arbetslöshet?

– Invandrare och ungdomar har ofta ett litet kontaktnät och saknar inte sällan även arbetslivserfarenhet. Den svenska arbetsmarknaden kännetecknas av ett system som främst gynnar den som redan har ett jobb. Dagens arbetsmarknadspolitik är fokuserad på att skapa åtgärder och hålla nere arbetslöshetsstatistiken, inte på att skapa förutsättningar för nya jobb. Allt detta försvårar naturligtvis för de här båda grupperna.

Enligt en SKOP-undersökning som Den Nya Valfärden låtit göra säger 63 procent av Sveriges ungdomar att ungdomens största problem är svårigheten att hitta ett jobb. 80 procent anser

att politikerna har ett stort ansvar för ungdomsarbetslösheten. 76 procent anser inte att det finns något politiskt parti som har en lösning. Vad vill centerpartiet säga till dessa ungdomar?

– Att ungdomsarbetslösheten en av våra högst prioriterade frågor! Vi har lagt flera förslag för att skapa nya, riktiga jobb för ungdomar, förslag som skiljer sig avsevärt från arbetsförmedlingens svaga åtgärder och plusjobb. Vi föreslår ett frivilligt avtal som erbjuder arbetsgivare och arbetslösa ungdomar upp till 26 år. Vi tror att detta kan öka möjligheten att anställa unga. Dessutom vill vi se en halverad arbetsgivaravgift för unga under 24 år. Vi vill sänka trösklarna på arbetsmarknaden, både för arbetsgivare och för dem som står utanför arbetsmarknaden. Grundprincipen om tillsvidareanställning ska fortsatt gälla, men det ska stå varje arbetsgivare fritt att anställa personer på tidsbegränsade kontrakt. AMS bör reformeras samtidigt som privata arbetsförmedlingar släpps fram för att hjälpa till med matchningen av jobb och arbetssökande.

Har centerpartiet något mål för minskningen av arbetslösheten (i procent eller antal människor)?

– Jag vill, till skillnad från socialdemokraterna, inte göra några utfästelser.

Vilka är centerpartiets viktigaste verktyg för en bättre arbetsmarknadspolitik?

– Det behövs framförallt bättre villkor för företagande i Sverige, såväl för den tunga basindustrin som för de små entreprenörerna, och det måste bli billigare att nyanställa. Vi föreslår åtgärder för skattelättnader, sänkta arbetsgivaravgifter, regel-förenklingar och bättre finansieringsmöjligheter.

JOHAN WENNSTRÖM

”Ungdomars arbetslöshet är Sveriges stora misslyckande”

Maud Olofsson
Centerpartiet

Fotograf: ERIK BRATTHALL

Nils Lundgren
Junilistan

Foto: STIG-GÖRAN NILSSON

”De små företagen är Sveriges framtid”

Junilistan kandiderar nu i riksdagsvalet för första gången. Om partiets småföretagarprofil, och om hur efterfrågan och utbud på arbetsmarknaden måste gå hand i hand, samtalar partiledare Nils Lundgren med 4 oktober.

Enligt flera undersökningar som gjorts det senaste året ligger arbetslösheten mellan 15 och 20 procent, vilket betyder någonstans mellan 650 000 och nästan 900 000 personer. Har du några kommentarer till det?

– Att så många står utanför arbetsmarknaden är ett av våra mest grundläggande problem. Vi i junilistan har tre pelare i vårt program, och den tredje pelaren är riktiga jobb åt alla. Så här kan det inte fortsätta.

Vad beror arbetslösheten på?

– Genom lagen om anställningstrygghet finner man att det kanske är bäst att inte anställa någon, i alla fall inte under en längre tid än sex månader. Lagen om anställningstrygghet fungerade utmärkt för de svenska storföretagen, men nu är vi mest beroende av en ökad sysselsättning i små företag. Det är viktigt att man, tillsammans med facket, kan genomföra reformer. Hela lagstiftningen i Sverige är gjord för storföretag och nästan illvillig gentemot små företag. När vi inte får tillväxt i små företag skapar det arbetslöshet.

Hur mycket vill junilistan förändra i arbetsrätten?

– Vi vill reformera LAS tillsammans med facket. Wanja Lundby-Wedin har sagt att det finns skäl att titta på den lagen. Det finns en stark medvetenhet om att tiderna är annorlunda, och att vi har en annan struktur i ekonomin. Idag kan företag inte anställa någon som kan misstänkas bli ett problem, eftersom det är så dyrt att bli av med den personen. Sverige är ett reformistiskt land, så jag är optimistisk om att vi kommer att börja vandra åt andra hållet.

Den Nya Valfärden har gjort undersökningar av arbetslösheten bland ungdomar och invandrare och kommit fram till att den i båda fallen ligger strax under 30 procent. Har du några kommentarer till det?

– Var märks det jag har talat om som mest? Jo, bland debutanter på arbetsmarknaden. En tredje grupp är femtioplussare, som förvisso har arbetslivserfarenhet. Men när de förlorar sina jobb är de plötsligt också debutanter. Och det är en grov chansning att anställa obeprövade debutanter, en civilingenjör från Iran till exempel. Kan han vara självgående? Riskerna uppfattas som för stora.

Enligt en SKOP-undersökning som Den Nya Valfärden låtit göra säger 63 procent av Sveriges ungdomar att ungdomens största problem är svårigheten att hitta ett jobb. 80 procent anser att politikerna har ett stort ansvar för ungdomsarbetslösheten. 76 procent anser inte att det finns något politiskt parti som har en lösning. Vad vill junilistan säga till dessa ungdomar?

– De ska rösta på junilistan, eftersom vi sätter det här med riktiga jobb åt alla i centrum. Det skapas genom ett totalt annorlunda klimat för småföretagare, och genom att sänka skatten på inkomst av arbete så att man får en tydlig skillnad mellan att arbeta och att vara i andra positioner och verksamheter. Vårt riktigt dyra förslag är, ungefär som moderaterna föreslår, att göra ett förvärvsavdrag på fem procent av inkomsten upp till 200 000 kronor. Att få en vettigare lösning på anställningstryggheten när vi måste lita till småföretagens tillväxt ger en större efterfrågan. Det är väldigt lätt att man gör misstaget att öka arbetskraftsutbudet utan att det

finns någon efterfrågan, och då går det åt fanders, eller att man lyckas skapa en stor efterfrågan utan att göra det lönsamt att ta jobb, och då blir det inflation. Utbud och efterfrågan måste komma samtidigt. Därför vill vi genomföra dessa förslag.

Har junilistan något mål för minskningen av arbetslösheten (i procent eller antal människor)?

– Jag är inget politiskt proffs, men jag har förstått att det anses väldigt bra med uttryck som ”högst tre procents arbetslöshet”. I ett fritt samhälle ska antagligen somliga människor stå utanför arbetsmarknaden. Tanken om att man ska pressa ner arbetslösheten är obehaglig. Regelsystemen ska ge goda möjligheter att själv välja att jobba. Och då ska man ta ett jobb. Det är mitt slagord: Tillbaka till ett samhälle där man tar ett jobb, och inte får ett jobb!

Vilket är junilistans mest omstörtande arbetsmarknadspolitiska förslag?

– När det gäller småföretagen går vi långt. Det är ett bra förslag att ta bort arbetsgivaravgiften för företag inom vissa tjänstebanscher. Men det är bara början. Vi måste även bort från 3:12-reglerna under mandatperioden, och ta bort sjuklönkostnaderna inte bara för småföretag, utan för alla företag.

Hur skiljer sig junilistans arbetsmarknadspolitik från de etablerade partierna?

– Det är att vi i junilistan går så oförbehållsamt på detta med småföretag. Vi klipper till hårt. För de små företagen är Sveriges framtid. Dessutom måste yrkestillhörigheten hos våra riksdagskandidater vara unik. I riksdagen finns normalt inga småföretagare, men hos oss är en fjärdedel småföretagare.

JOHAN WENNSTRÖM

Till företagarnas försvar

I Sverige har nästintill alla grupper i samhället ombudsmän. Det finns barnombudsmannen, diskrimineringsombudsmannen, justitieombudsmännen och fackliga ombudsmän. Därtill finns distriktombudsmän och tittarombudsmän och äldreombudsmän. Det finns statliga, kommunala och privata ombudsmän. År 2000 tillsatte Den Nya Valfärden företagarsombudsmannen, som verkar för ett bättre företagarklimat i Sverige. Mårten Hyltner är företagarsombudsman.

Vad är din uppgift som företagarsombudsman?

– Företagarsombudsmannens uppgift är att verka för ett bättre företagarklimat i Sverige. Det görs genom att uppmärksamma konkreta exempel på brister i företagarklimatet.

– Vad jag gör är att jag gör utredningar om verkliga verkliga människor, verkliga företagare, inte bara abstrakta nationalekonomiska resonemang i största allmänhet.

– Företagarsombudsmannen granskar när småföretagare kommit i kläm och drabbats av orimliga statliga regler och paragrafer. Eller orimliga myndighetsbeslut.

Vilken typ av ärenden är vanligast?

– Det handlar många gånger om småföretagare som kommer i kläm vid myndighetsbeslut. Ofta handlar det om att kommuner antingen gynnar ett företag framför andra, eller att kommunen bedriver otillåten näringsverksamhet.

Kan du ge något konkret exempel?

– Ja, visst kan jag det. Åre kommun beslutade att sälja attraktiv tomtmark i centrala Åre för en krona till Konsum, trots att Lidl var beredd att betala 6,6 miljoner kronor för samma mark. Efter kritik från

bland annat Företagarsombudsmannen har nu priset gått upp från 1 kronor till 2 000 000 kronor.

Varför behövs en företagarsombudsman, klarar sig inte företagare på egen hand?

– Ja, företagare är ju just företagsamma personer som klarar det mesta. Så här lig-

ger det till: stora internationella koncerner har givetvis kapacitet att hantera myndighetskontakter och god juridisk kompetens. Men många mindre företag har inte de möjligheterna. De har helt enkelt fullt upp att bedriva sin verksamhet och hinner inte då med att kunna varje lag i detalj. Där kan vi många gånger hjälpa till.

Hur är företagarklimatet i Sverige?

– Sverige har en gynnsam konjunktur just nu. Det betyder inte nödvändigtvis att själva företagarklimatet är gynnsamt. Vi måste skilja mellan konjunktur och struktur. Och det är de bakomliggande strukturerna som bestämmer hur bra de svenska företagarna klarar av både att expandera i god konjunktur men också att överleva under kraftiga konjunkturedgångar.

Vad är den viktigaste åtgärden för att förbättra företagarklimatet i Sverige?

– Om man lyssnar till vad företagare själva svarar när vi frågar dem så handlar det om att minska krånglet. Och att göra något åt skatterna.

JONAS VIKMAN

FAKTA

Företagarsombudsmannen verkar, på initiativ av Den Nya Valfärden, för ett bättre företagarklimat i Sverige genom att uppmärksamma konkreta exempel på brister däri.

FÖRETAGAROMBUDSMANNEN STYRELSE

Tommy Adamsson (ordförande), tidigare vd för Polarn och Pyret.

Patrik Engellau, ordförande Stiftelsen Den Nya Valfärden.

Thomas Gür, fri skribent och egenföretagare

Edward Waller, auktoriserad revisor, tidigare vd Ernst & Young.

Lars I W Jansson, vd och delägare i Wasa Express.

Nils-Eric Sandberg, redaktör.

Monica Werenfels-Röttorp, konsult.

KONTAKTA FÖRETAGAROMBUDSMANNEN

Vill du veta mer eller kanske anmäla ett ärende? Ta kontakt med företagarsombudsman Mårten Hyltner. Vi tar inte betalt för utredningarna och som anmälare får du givetvis vara anonym.

Företagarsombudsmannen
Box 5625

114 86 Stockholm

Telefon: 08-545 038 13

Fax: 08-611 35 62

E-post: företagarsombudsmannen@dnv.se

Hemsida: www.dnv.se

EU-kommissionen går på Företagarsombudsmannens linje – ger Åre kommun bakläxa

ÅRE KOMMUN SÅLDE MARK TILL KONSUM för 1 miljon kronor trots att konkurrenten Lidl bjudit 6,6 miljoner kronor för samma mark. Företagarsombudsmannen kritiserade försäljningen. Enligt ombudsmannen var försäljningen både olaglig och olämplig.

Efter att länsrätten preliminärt stoppat affären upphävde kommunen beslutet och fattade ett nytt beslut där marken återigen såldes till Konsum, men denna gång för två miljoner kronor.

FÖRETAGAROMBUDSMANNEN HAR ANMÄLT försäljning till EG-kommissionen såsom otillåtet statsstöd på minst 4,6 miljoner kronor (skillnaden mellan Lidls bud och priset Konsum fick betala). I anmälan påpekar ombudsmannen att kommunen inte har följt EG-kommissionens regler för försäljning av offentligt ägd fast mark.

EG-kommissionen har, efter att ha hört svenska statens synpunkter, preliminärt bedömt att det förekom statligt stöd vid försäljningen samt att detta stöd inte är förenligt med EG-fördraget.

DÄRFÖR HAR KOMMISSIONEN BESLUTAT att inleda ett så kallat formellt granskningsförfarande. EG-kommissionens slutliga ställningstagande kan väntas inom ett år. Såvida inte svenska staten och Åre kommun presenterar information som hittills undanhållits i processen är det sannolikt att kommissionen kommer fram till att marköverlåtelsen innefattade ett olagligt statligt stöd från Åre kommun till Konsum.

Foto: KEVIN SU

Ökad kriminalitet drabbar företagare

Bolagskapningar, smash and grab, värde- transportsrån, butiksrån, snatterier, annons- och fakturabedrägerier. Brottslighet har blivit en del av företagarnas vardag. Den ökande kriminaliteten är ett hot mot företagarklimatet, menar företagarbudsman- nen Mårten Hylltner.

Antalet anmälda butiksrån i Sverige ökar. 1975 begicks 203 butiksrån. Tio år senare, 1985, begicks 435 rån mot butiker. 1995 hade antalet butiksrån stigit till 589 stycken och 2004 begicks hela 839 rån mot butiker. Sverige har alltså på 20 år gått från knappt 4 butiksrån i veckan till drygt 16 butiksrån i veckan. Butiksrånen har inte bara blivit fler, de har även blivit grövre. 1975 begicks 22 procent av butiksrånen med skjutvapen, 2004 hade andelen stigit till 42 procent.

– Företagarklimatet i Sverige hotas av tilltagande brottslighet. Företagarens vardag blir otrygg. Hon tvingas att installera dyr säkerhetsutrustning, som många gånger inte räcker till. Och när ett inbrott sker saknar polisen ofta resurser att klara ut brottet, säger företagarbudsman Mårten Hylltner.

ETT EXEMPEL PÅ ATT FÖRETAGARE får ta ansvar för polisens tillkortakommande finner vi i Kil kommun. Där finns ingen lokal polisstation. Lokala

företagare och kommunen tvingas därför att anlita vaktbolag för att upprätthålla ordningen. Kommunen använder skattepengar som egentligen skulle gå till äldreomsorg och skolor. Lokala företagare

Bakom brottsstatistiken döljer sig ett ökande antal personliga tragedier.

tvingas betala dubbelt, dels finansierar de polisen via skattsedeln, dels betalar de väktare för att göra polisens jobb.

ÄVEN VÄRDETRANSPORTER har blivit allt mer utsatta. 1994 begicks 19 rån mot värdetransport. 2004 hade antalet rån mot värdetransporter ökat till 47 stycken. En viktig förklaring är att Riksbanken har minskat antalet värdepåsar. Därför transporteras allt större summor allt längre sträckor och därmed har också riskerna ökat markant. Bristande rutiner hos bevakningsbolagen är givetvis en annan bidragande orsak.

Rättssäkerhet och skydd för medborgarna hör

till statens mest primära uppgifter. Att svenska staten uppfyller sina uppgifter på dessa områden är en grundförutsättning för ett bra företagarklimat.

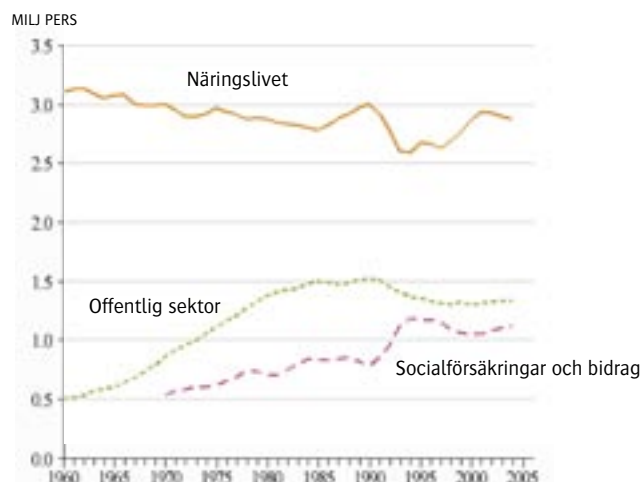
– Staten har ansvar för medborgarnas säkerhet, säger Mårten Hylltner. Tyvärr ökar brottsligheten mot småföretagare. De drabbas i allt större utsträckning för våld och hot av olika slag. Bakom brottsstatistiken döljer sig ett ökande antal personliga tragedier.

ETT TYDLIGT EXEMPEL på hur kriminaliteten i samhället kan ha en synnerligen negativ inverkan på företagarklimatet är ur- och juvelhandlarna, vilka blivit hårt utsatta för rån och stölder. Mycket få ur- eller juvelhandlare får i dagsläget nya försäkringar. Det krävs omfattande säkerhetsutrustning i form av larm, kassaskåp, galler och andra fysiska inbrottshinder för att en försäkring skall komma ifråga. Skulle handlare trots omfattande säkerhetsåtgärder ändå drabbas av ett rån får han med största sannolikhet inte någon mer försäkring. Handlarna får därmed själva stå för risken och kostnaderna för statens oförmåga att stävja brottsligheten.

– Det är principiellt felaktigt att enskilda företagare måste ta kostnaderna för att rättssystemet inte klarar av att förhindra den ökande brottsligheten, säger Mårten Hylltner.

JONAS VIKMAN

En ny bild av verkligheten

Ett par veckor före valet samtalade Patrik Engellau, ordförande i Den Nya Valfärden, och nationalekonomen Jan Herin, en av författarna till Den Nya Valfärdens skrift *Ge de arbetslösa en chans*, som kom ut i våras.

PE: Du och dina medförfattare var först i Sverige med att ge en helt ny bild av arbetslösheten i Sverige. Ni pekade på att om man inte bara räknar de öppet arbetslösa, utan också alla dem som är frånvarande under andra rubriker, till exempel sjukskrivna av arbetsmarknadsskäl, så hamnar arbetslösheten tre gånger högre än vad som erkänns i den politiska debatten. Det har blivit ett enormt genomslag på det, tycker jag.

JH: Ja, det verkar så. Det är en ny sanning som etablerats. Tidigare förnekade man problemet, nu har man tagit det till sig. Nu är det vedertaget att den verkliga arbetslösheten ligger kring 17 procent. Det är knappt någon som gör motstånd mot den uppfattningen längre. Slaget om verklighetsbeskrivningen verkar vara vunnet. Det är inte trovärdigt att hävda att arbetslösheten ligger kring fem procent.

PE: Vad kommer de här nya insikterna att medföra, tror du?

JH: Man kan säga att diagnosen av Sveriges problem numera i stort sett är accepterad. Det märker man ju på valdebatten också. Under de senaste månaderna har debatten kommit att handla om jobben, inte minst ungdomsjobben – och där var det ju förresten Den Nya Valfärden som först visade att ungdomsarbetslösheten ligger närmare 30 procent. Efter diagnosen kommer åtgärderna, och där ser vi mer och mer hur partierna engagerar sig

för att uppmuntra arbetslösa att arbeta och arbetsgivare att anställa.

PE: Kan du ge exempel?

JH: Alliansen är förstås tydligast. De vill uppmuntra folk att arbeta genom att sänka vissa bidrag och höja skatteavdraget för dem som arbetar. Och de vill uppmuntra företagare att anställa genom att halvera arbetsgivaravgifterna för ungdomar och dessutom sänka dem för hushållsnära tjänster.

PE: Men det är ändå småpotatis mot vad ni föreslog! Ni vill ju halvera arbetsgivaravgifterna för alla!

JH: Partiella sänkningar av arbetsgivaravgifterna visar att man tagit till sig resonemanget och inser att man måste förmå företagen att vilja anställa fler människor. Det här är en process. Det viktiga är att hela problembeskrivningen ändrats i och med att man inser att arbetslösheten är mångdubbelt

större än vad man tidigare ansåg. Och det viktiga är att göra något åt problemet snabbt, för om arbetslösheten biter sig fast blir den nästan omöjlig att komma till rätta med. Folk som aldrig fått in en fot i arbetslivet och vant sig vid att inte jobba kan vara förlorade. Sedan är det en annan sak att det kan vara administrativt besvärligt med sådana här partiella lösningar, för man måste sätta en massa byråkratiska gränser.

PE: Hans Olsson, som är utredare på Försäkringskassan, har hjälpt oss att ta fram ett diagram över den historiska utvecklingen som är oerhört intressant. Det visar hur många miljoner människor som sedan 1960 varit anställda i näringslivet och offentlig sektor respektive blivit försörjda genom socialförsäkringar och bidrag. Man ser tydliga tendenser. Näringslivet har stadigt gått ned. Den offentliga sektorn tog över som sysselsättningsmaskin ungefär 1970, men den processen tog tvärt slut under 1990-talet. Då tog i stället bidragsförsörjningen ett jätteskutt. En halv miljon människor eller så flyttade från näringslivet och den offentliga sektorn till kassaförsörjning. Och på den vägen är det.

JH: Så är det. Det är bakgrunden till de problem vi har idag. Fram till 1990-talet kunde Sverige lösa sina arbetslöshetsproblem genom devalveringar och genom att den offentliga sektorn växte. Det tog slut på 90-talet. Vi kan varken devalvera eller låta den offentliga sektorn expandera. Det finns bara en möjlig lösning och det är att näringslivet börjar anställa fler.

PE: Och det verkar ju faktiskt som om den frågan börjar komma på politikens dagordning!

JH: Vi får se. Men till slut hör verkligheten alltid av sig.

Sveriges ungdomar tycker att arbetslösheten är deras överlägset svåraste problem. De menar att politikerna har ansvaret för arbetslösheten, men de anser inte att det finns något parti som presenterat trovärdiga lösningar. Däremot verkar ungdomarna själva vara ganska säkra på vad som skulle behövas: halverade arbetsgivaravgifter och bättre möjligheter för arbetsgivarna att säga upp övertalig och olämplig personal. Det visar en ny undersökning från Den Nya Valfärden som genomförts av SKOP.

Foto: ERICS

Vad tycker Sveriges ungdomar om ungdomsarbetslösheten?

Tema | ARBETSLÖSHETEN

I **DEN HÄR TIDNINGEN** visas att arbetslösheten bland ungdomar är 28 procent, inte 11 procent som det officiellt anges. Vad tycker ungdomarna själva? För att få svar på den frågan beställde Den Nya Valfärden en opinionsundersökning från SKOP. 1 015 personer mellan 16 och 25 år intervjuades om ungdomsarbetslösheten och ungdomars villkor på arbetsmarknaden. Resultatet är minst sagt uppreppande.

63 PROCENT AV UNGDOMARNA säger att deras största problem är att få arbete. Det näst största problemet är att få en egen bostad. Det ligger långt efter på 14 procent.

80 procent av ungdomarna anser att politikerna har ganska eller mycket stort ansvar för ungdomsarbetslösheten. Några grupper dömer politikerna särskilt hårt: bland socialdemokratiska ungdomar tycker 85 procent att ansvaret är politikernas och bland miljöpartisterna är siffran 87 procent.

76 procent anser att inget politiskt parti har en lösning på arbetslösheten. Tre fjärdedelar av ungdomarna underkänner alltså de politiska partiernas förmåga att hantera den fråga som ungdomarna kallar sitt största problem och som nästan alla ungdomar anser att politikerna har ansvar för.

Man anar också en växande motsättning mellan generationerna. En stor majoritet av de tillfrågade

ungdomarna, 73 procent, anser att reglerna på arbetsmarknaden skyddar äldre som har jobb på bekostnad av unga som saknar jobb. Socialdemokratiska ungdomar är särskilt kritiska mot arbetsmarknadsreglerna, 78 procent. Minst kritiska till arbetsmarknadsreglerna är miljöpartistiska ungdomar, 67 procent.

SÅ HUR VILL UNGDOMARNA minska ungdomsarbetslösheten? Här blir det riktigt intressant. Till skillnad från den äldre generationen och de politiska partierna är ungdomarna förvånansvärt överens om lösningen på ungdomsarbetslösheten: en flexiblere arbetsmarknad och halverad arbetsgivaravgift.

73 procent av de tillfrågade menar att fler arbetslösa ungdomar skulle få arbete ifall det vore lättare för arbetsgivare att säga upp övertalig och olämplig personal. Mest negativa till en flexiblere arbetsmarknad är miljöpartisterna, men till och med bland dem anser 60 procent att ungdomarna skulle gynnas om det blev lättare att säga upp personal. Ungdomar i plusjobb och arbetsmarknadspolitiska åtgärder är särskilt bestämda på den här punkten, 88 respektive 91 procent. Just dessa grupper har kanske mer än andra haft anledning att tänka på saken.

Så mycket som 86 procent av ungdomarna anser att en halvering av arbetsgivaravgifterna skulle

minska ungdomsarbetslösheten. Här är vänsterpartistiska ungdomar mest skeptiska men fortfarande anser en kraftig majoritet av dessa, 74 procent, att en halvering av arbetsgivaravgifterna skulle göra det lättare för arbetslösa ungdomar att få jobb.

Slutligen tillfrågades ungdomarna om företagarklimatet. Hela 93 procent anser att det är mycket eller ganska viktigt att förbättra företagarklimatet i Sverige. Minst positiva var vänsterpartisterna men till och med bland dem anser 86 procent att det är viktigt med en förbättring.

SOM MAN FRÅGAR FÅR MAN SVAR, heter det om opinionsundersökningar. Varför skulle någon ha något emot ett bättre företagarklimat? Därför ställdes frågan igen med ett tillägg, nämligen så här: "Tycker du att man ska förbättra företagarklimatet även om det kan leda till att en del företagare tjänar mer pengar?".

Även med denna vassare formulering tycker inte mindre än 63 procent av ungdomarna att företagarklimatet bör förbättras. Minst positiva är vänsterpartisterna, men också bland dem vill en stor grupp, 43 procent, ha ett bättre företagarklimat även med rikare företagare.

30

–Så hög är arbetslösheten bland unga o

Arbetslösheten bland ungdomar och bland invandrare är grovt underskattad. Den officiella siffran ligger på drygt tio procent. Enligt Esra Karakaya från Den Nya Valfärden ligger den verkliga arbetslösheten i grupperna på knappt 30 procent. Det är slutsatsen i rapporterna "Ole, dole, arbetslös" och "Var tredje får inte vara med".

Civilekonom Esra Karakaya har kommit fram till att idag saknar nästan var tredje (28 procent) ung svensk mellan 16 och 24 år i arbetskraften jobb.

– Den officiella statistiken anger att arbetslösheten bland ungdomar 16-24 år är 11 procent, men då räknas till exempel inte ungdomar som är förtidspensionerade på grund av arbetslöshet eller människor i arbetsmarknadspolitiska åtgärder, säger Esra Karakaya.

Som arbetslös räknas i SCB:s statistik bara de som är öppet arbetslösa. När Karakaya inkluderar undersysselsatta, latent arbetslösa, människor i olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder, studenter som samtidigt söker jobb, viss andel av sjukskrivna och förtidspensionärer så kommer hon fram till slutsatsen att 147 000 unga idag står utan jobb. Den siffran är att jämföra med den officiella siffran på 60 000 ungdomar.

– Det är viktigt att man tar med de här människorna för i realiteten är de arbetslösa, även om de inte kallas för arbetslösa, säger Esra Karakaya.

Studenter saknas i statistiken

Gruppen heltidsstuderande som samtidigt söker jobb räknas inte i SCB:s statistik trots att FN:s arbetsorganisation ILO rekommenderar det och att det sker i de andra EU-länderna. När SCB levererar statistiken om arbetslösheten i Sverige används en siffra i Sverige (6,3 procent i juni 2006) medan

en helt annan siffra skickas till Eurostat i Bryssel (8,5 procent).

– Det är lätt att få intrycket att Sverige har lägre arbetslöshet än de flesta andra länderna i EU. Det är fel. Om vi beräknar arbetslösheten på samma sätt ligger vi till och med över EU-snittet, säger Esra Karakaya.

Invandrare utan arbete

När Esra Karakaya gjort en likadan genomgång av statistiken som rör invandrare (utomlands födda) kommer hon fram till ungefär samma slutsats. Den totala arbetslösheten är så hög som 29 procent.

– Mitt i ljusaste högkonjunktur är var tredje invandrare på arbetsmarknaden arbetslös, konstaterar Esra Karakaya.

Anser du att definitionen av öppen arbetslöshet bör ändras?

– Vi bör ha kvar begreppet öppen arbetslöshet,

och invandrare

men gruppen studenter som söker jobb behöver inkluderas så att siffran blir internationellt jämförbar. Dessutom behövs en diskussion om den totala arbetslösheten.

Enligt Esra Karakaya är syftet med rapporterna är att visa hur stora grupper av människor döljs i statistiken, fast deras egentliga problem är att de saknar jobb.

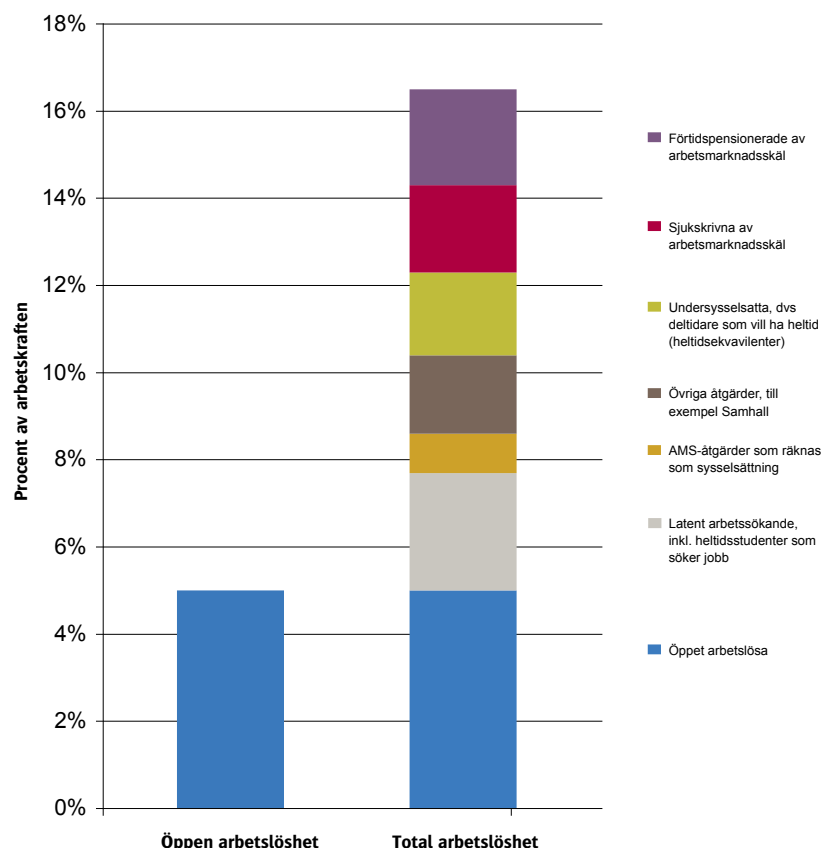
Hon får inte medhåll från regeringen. Esra Karakayas kritik tillbakavisas av Hans Karlsson, ansvarig minister. Till Sveriges Radio säger han att "Det är det sätt vi har beräknat arbetslösheten på i alla tider, både med socialdemokratiska och borgerliga regeringar. (...) Om man dessutom ska räkna in långtidssjukskrivna och förtidspensionerade också, blir det näst intill befängd." Esra Karakaya är inte förvånad.

– Han vill ju vinna ett val, därför vill han inte kännas vid problemets verkliga storlek.

JONAS VIKMAN

Arbetslösheten nästan 17 procent

Så räknar vi ut den totala arbetslösheten

Fakta: SCB och "Hur hög är arbetslösheten, egentligen?", Den Nya Valfärden 2006

Enligt officiell statistik ligger arbetslösheten drygt fem procent. Men det är bara den öppna arbetslösheten, det vill säga arbetslösa som sökt arbete men inte hittat något (och som inte ägnar sig något annat i stället, något som Statistiska Centralbyrån (SCB) anser likställt med arbete, till exempel friår). Totalt var 231 000 personer öppet arbetslösa i december 2005. (Dessa beräkningar är baserade på siffror från december 2005. Det finns inte nyare nationell statistik tillgänglig för sjukskrivna och förtidspensionärer.)

Sedan kommer den dolda arbetslösheten.

Vi kan börja med 58 000 arbetslösa som studerar samtidigt som de söker jobb. Dessa räknas inte som arbetslösa i Sverige, trots att det rekommenderas av FN:organet ILO (International Labour Organisation). Sedan kommer 65 000 arbetslösa som enligt egen uppgift "velat och kunnat arbeta", men som inte sökt arbete (de har inte besökt arbetsförmedlingen eller sökt jobb den senaste månaden). De räknas inte heller som arbetslösa. Tillsammans utgör dessa två "latent arbetssökande" grupper 122 000 personer som i verkligheten bör räknas som arbetslösa.

Sedan finns 43 000 personer i arbetsmarknadspolitiska åtgärder som SCB klassar som sysselsättning, till exempel friårslediga, allmänt anställningsstöd och förstärkt anställningsstöd.

Där utöver finns 64 000 personer i handikappåtgärder och 21 000 anställda i Samhall.

Sedan finns 87 000 ofrivilligt deltidssysselsatta, det vill säga människor som jobbar deltid men som egentligen vill jobba heltid (efter omräkning till helårsekvivalenter; till exempel tolkas två ofrivilliga halvtidare som en hel arbetslös).

93 000 personer är sjukskrivna av arbetsmarknadsskäl (baserat på rapporten Försäkringskassan analyserar (2005:5) där det antas att 60 procent av det totala antalet sjukskrivna skulle kunna jobba).

Sedan finns 101 000 förtidspensionerade av arbetsmarknadsskäl (baserat på antagandet att det inte fanns några sådana fram till år 2000 och att hela ökningen sedan dess består av sådana).

Det totala antalet arbetslösa i december 2005 blir därmed 762 000 personer, varav bara 231 000 är öppet arbetslösa och erkända i den officiella statistiken. Det betyder att den verkliga arbetslösheten idag ligger på 16,5 procent (av den korrigerade arbetskraften).

Och dessutom ökar arbetslösheten över tiden. Om man räknar på samma vis fanns det 696 000 arbetslösa i december 2003 och 744 000 i december 2004. Det betyder att antalet arbetslösa ökat med totalt 66 000 personer under de två senaste åren.

Granskar mygel och korruption

Konkurrenskommissionen är med mer än tio år på nacken än väl etablerad expertgrupp när det gäller frågor om konkurrens och offentlig upphandling. Sedan starten 1994 har knappt 500 utredningar genomförts. Expertgruppen, som är sammankallad av Den Nya Valfärden, fungerar även som remissorgan åt regeringen i upphandlingsfrågor. Pär Cronhult är chefsjurist och föredragande för kommissionen.

Hur ser Konkurrenskommissionens arbete ut?

– Varje år upphandlar myndigheter tjänster, varor och byggtjänster för cirka 400 miljarder kronor. Det rör allt från sax och gem till vägprojekt och broar. Det finns oerhört många duktiga upphandlare runt om i landet. Men alla upphandlingarna går inte alltid rätt till. Ibland beror det på okunskap, inköpare kan inte sitt jobb eller gör helt enkelt misstag. Ibland beror det på bekantskap, inköpare vill favorisera en viss leverantör eller får instruktioner från annat håll inom den upphandlande enheten som innebär att lagen om offentlig upphandling ska sättas åt sidan. Effekten blir att konkurrensen snedvrids och enskilda företagare råkar illa ut. Detta granskar och kritiserar kommissionen.

Vilken typ av ärenden tar kommissionen upp?

– Expertgruppen granskar bland annat offentliga upphandlingar där företagare kommit i kläm. Rent tekniskt är det ärenden där det går att bedöma vad som hänt genom tillgängliga offentliga handlingar. Kommissionen gör alltså inte sådan bevisvärdering

som det ytterst är domstolarnas uppgift att göra. Expertgruppen granskar även när till exempel kommuner ägnar sig åt otillåten näringsverksamhet.

Vilken är de två vanligaste frågorna om kommissionen?

– Om expertgruppen är en statlig myndighet och om vi tar betalt. Svaret är att Konkurrenskommissionen är inte någon myndighet utan en oberoende expertgrupp. Det är ovanligt i Sverige men vanligt i andra länder. Kommissionen tar aldrig betalt för sitt arbete, det skulle kunna uppfattas som ett försvagande av expertgruppens oberoende.

Vad förvånar dig mest i arbetet?

– Trots att upphandlingslagen har varit i kraft i mer än tolv år är det många offentliga bolag och myndigheter som inte följer lagen. Det är märkligt. Vad som är ännu märkligare är att myndigheter inte tycker sig vara tvungna att följa lagakraftvunna domar.

Kan du ge något exempel?

– Tingsrätterna i Handen och Huddinge gjorde en upphandling av tolktjänster. Två leverantörer som förlorade i upphandlingen gick till länsrätten som i dom konstaterade att upphandlingen gått felaktigt till och förordnade att tingsrätterna skulle göra om upphandlingen. Tingsrätterna har emellertid vare sig överklagat eller följt domen. Istället hade de under ett och ett halvt års tid fortsatt att anlita den leverantör som fick avtalet på felaktiga grunder. Detta har skett i direkt trots mot länsrättens dom.

JONAS VIKMAN

FAKTA

Konkurrenskommissionen bevakar och uppmärksammar snedvridning av konkurrens med offentliga medel. Många företagare blir styvmoderligt behandlade när myndigheter köper varor eller tjänster. Därför sammankallade Den Nya Valfärden expertgruppen.

MEDLEMMAR I KOMMISSIONEN:

G Rune Berggren (ordförande), tidigare generaldirektör Riksrevisionsverket.

Sigvard Berglöf, tidigare regeringsråd.

Patrik Engellau, ordförande tankesmedjan Den Nya Valfärden.

Inger Ridderstrand-Linderöth, tidigare stadsjurist Stockholms stad.

Erik Nerep, professor i handelsrätt vid Handelshögskolan Stockholm.

Lennart Palm, Näringslivets Regelnämnd. Föredragande är chefsjuristen **Pär Cronhult**.

KONTAKT

Du vill kanske anmäla ett ärende, eller veta mer. Ta kontakt med Pär Cronhult. Expertgruppen tar inte betalt för sina utredningar och som anmälare får du vara anonym.

Telefon: 08-545 038 10

E-post: kko@dnv.se

Hemsida: www.dnv.se

Juridiskt dubbelfel av Statens Fastighetsverk

Konkurrenskommissionen kritiserade Statens Fastighetsverk för en illa genomförd urvalsupphandling av klottersanering. Verket angav vare sig hur många anbudsgivare som skulle gå vidare från urvalsfasen eller kriterier för bedömningen. Detta medförde att anbudsgivare uteslöts på godtyckliga grunder. Statens Fastighetsverk måste behandla anbudsgivare lika. "Att utesluta en anbudsgivare, på godtyckliga grunder, är oacceptabelt", säger kommissionens ordförande G Rune Berggren.

Fel av Haninge kommun att gå i borgen för Friskis & Svettis

Konkurrenskommissionen kritiserade kommunfullmäktige i Haninge för dess beslut om att gå i borgen för ett lån på 18,5 miljoner kronor. Pengarna skulle gå till byggnationen av Friskis & Svettis nya lokaler. Expertgruppen pekade på att föreningen bedriver friskvård på kommersiella villkor, och eftersom andra gym inte får samma kommunala stöd snedvrids konkurrensen. En kommun får inte ge stöd till en enskild näringsidkare som konkurrerar med andra, det strider mot kommunallagen, påpekade expertgruppen.

Chefens miljonavtal olagligt

I februari 2006 beslutade kommunstyrelsen i Lysekil att till viss del anlita ett konsultföretag, till viss del anställa bolagets ägare som kommundirektör i Lysekil. Kontraktet var värt en miljon kronor. Kommunen är fri att fatta beslut om anställningen, men när den köper konsulttjänster måste upphandlingslagen följas. Andra konsultbolag måste få vara med och konkurrera om uppdraget. Att bolagets ägare kan ha ekonomisk vinning av att vara konsult och inte anställd innebär inte att kommunen har rätt att överträda lagen, framhåller Konkurrenskommissionen.

Olagliga sopaffärer för 1,3 miljarder

Konkurrenskommissionen genomför löpande granskning av bland annat kommunernas sophantering. Granskningen visar att det finns stora problem med olagligt tillkomna sopavtal. Ett fyrtiotal kommuner har enligt expertgruppen tecknat kontrakt på ett olagligt sätt, till ett värde av cirka 1,3 miljarder kronor.

Sedan januari 2005 finns det ett generellt förbud mot att lägga sopor på soptippar, istället måste soporna behandlas, till exempel genom förbränning eller återvinning. Kommunerna är enligt lag skyldiga att ansvara för hanteringen. Flertalet har valt att teckna avtal med företag om sopförbränning.

Återvinningsbranschen är en miljardindustri. Både i ett nationellt och ett internationellt perspektiv är det en tillväxtbransch. Det är viktigt att konkurrensen inte snedvrids, det hämmar både utveckling och tillväxt.

KONKURRENSKOMMISSIONEN HAR UTRETT hur kommuner genomför större köp av sophantering. Granskningen är strikt rättslig. Resultatet är minst sagt uppseendeväckande. 41 kommuner har ignorerat upphandlingslagen. Det totala kontraktsvärdet uppgår till drygt 1,2 miljarder kronor. Kommunerna som, direkt eller indirekt, har brutit mot lag är: Arboga, Botkyrka, Boxholm, Emmaboda, Falköping, Grästorp, Haninge, Herrljunga, Huddinge, Kalix, Katrineholm, Kungsör, Köping, Landskrona, Lilla Edet, Ljusdal, Lysekil, Mariestad, Munkedal,

Nacka, Nybro, Nynäshamn, Salem, Simrishamn, Sjöbo, Skurup, Sotenäs, Strömstad, Svalöv, Söderköping, Tanum, Tidaholm, Tomelilla, Ulricehamn, Uppsala, Vårgårda, Värmdö, Ydre, Ystad och Östra Göinge. Till listan kan läggas betydligt fler av landets 290 kommuner och granskningen pågår fortfarande.

– Kommunal verksamhet bygger på att människor följer lagar och regler. Att innevånarna betalar kommunalskatt, parkerar rätt, ställer ut soptunnan på rätt ställe och betalar för äldreboendet. Det är givetvis uppseendeväckande när kommuner, som är beroende av andras laglydighet, själva agerar olagligt, säger G Rune Berggren, ordförande i Konkurrenskommissionen.

NÄR EN KOMMUN KÖPER TJÄNSTER som sophämtning eller sopförbränning kräver lagen att det sker genom offentlig upphandling. Kommunerna måste annonsera upphandlingarna så att alla företag på marknaden kan vara med och konkurrera. De granskade kommunerna har inte gått ut i offentlig konkurrensupphandling utan de har istället tecknat avtal direkt med enskilda leverantörer. Därmed har de brutit mot lag.

Enligt G Rune Berggren är det självklart att kommuner ska följa lagens krav, dessutom medför det flera positiva effekter.

– För det första syftar lagen till att leverantörer ska bli rättvist behandlade. För det andra motverkar offentlig upphandling risken för mutor och bestickning. För det tredje garanteras (kostnads-)effektivitet. Det handlar om att vara sparsam med

skattebetalarnas pengar. Om leverantörer tvingas tävla om avtal utvecklas kvalitet och prisbilden hålls nere, säger G Rune Berggren.

ETT SKOLEXEMPEL PÅ HUR KONKURRENSEN i en upphandling fungerar kan hämtas från Nacka och Värmdö. För tre år sedan tecknade kommunerna avtal om sopförbränning med Fortum, utan upphandling i konkurrens. En konkurrerande leverantör gick till domstol. Både länsrätten och kamrarrätten konstaterade att avtalen var olagliga och kommunerna tvingades att genomföra ny upphandling i konkurrens. Fortum fick (ännu en gång) teckna kontrakten, men i den andra omgången sjönk priset från 450 kronor till 400 kronor per ton hushållsavfall. Besparingen för hushållen landar på knappt 20 miljoner kronor.

En kommun kan sköta sophantering i egen regi. I sådant fall krävs ingen upphandling. En kommun kan även samarbeta i kommunalförbund eller gemensamma nämnder. Även detta utan upphandling. Anlitar en kommun någon annan kräver däremot lagen upphandling i konkurrens.

Upphandling i konkurrens ger som regel lägre pris, i exemplet Nacka/Värmdö var kostnadsminskning drygt 10 procent. En försiktig uppskattning utifrån detta exempel är att de 29 kommunerna skulle ha kunnat sänka kostnaderna för sophantering med minst 120 miljoner kronor, bara genom att följa gällande lag.

JONAS VIKMAN

Kommunerna som brutit mot lag

Arboga
Botkyrka
Boxholm
Emmaboda
Falköping
Grästorp
Haninge
Herrljunga
Huddinge
Kalix
Katrineholm
Kungsör
Köping
Landskrona
Lilla Edet
Ljusdal
Lysekil
Mariestad
Munkedal
Nacka
Nybro
Nynäshamn
Salem
Simrishamn
Sjöbo
Skurup
Sotenäs,
Strömstad
Svalöv
Söderköping
Tanum
Tidaholm
Tomelilla
Ulricehamn
Uppsala
Vårgårda
Värmdö
Ydre
Ystad
Östra Göinge

Foto: CHRISTINE BALDERAS

Första hjälpen

Ny handbok för kontakten med Försäkringskassan

Efter ett par år av debatt om sjukskrivningarna har mycket hänt. Numera råder en ny anda. Regeringen är allvarligt bekymrad över sjukskrivningarna och vill strama upp systemet, de gigantiska utbetalningarna urholkar statskassan. Försäkringskassan vill att arbetsgivarna hjälper till att hålla kontroll över sjukskrivningarna.

Försäkringskassan har inrättat ett kundcenter för arbetsgivare (telefon 0771-17 90 00). Detta kundcenter har visat sig vara tillmötesgående mot arbetsgivare. Men många arbetsgivare uppfattar fortfarande kontakten med Försäkringskassan som problematisk. För dem har nu företagarsembudsmannen Mårten Hyltner skrivit handboken Första hjälpen – Om dina anställda blir sjuka.

Det är en handbok som på ett lättfattligt sätt förklarar processerna runt sjukskrivningar.

FÖRUTOM ALLA PRAKTISKA RÅD och information i handboken är det två saker som arbetsgivare bör tänka på när i kontakten med Försäkringskassan.

För det första har kassan en tendens att låta ärenden bli liggande. Därför måste arbetsgivare själva vara aktiva och driva ärenden.

För det andra finns det (fortfarande) inom Försäkringskassan en kultur som inte direkt är positiv till arbetsgivare.

Samarbetet mellan arbetsgivare och kassan blir lättare om arbetsgivare har en korrekt attityd. Det kan låta som en självklarhet, men den arbetsgivare som så snabbt som möjligt fullgöra sina skyldigheter för att återfå den anställda i arbete har bäst möjligheter till smidig handläggning.

Med denna handbok vill Den Nya Valfärden göra det lättare för arbetsgivare att hantera sjuka medarbetare på rätt sätt.

G RUNE BERGGREN
SENIOR ADVISOR VID DEN NYA VÄLFÄRDEN

Den vår de svage kallar höst

DETTA KARLFELDTS-CITAT UTGÖR EN GOD ILLUSTRATION till den senaste tidens politiska debatt om sysselsättning och arbetslöshet. Medan regeringspartierna utgår från den rådande arbetslösheten och ägnar sitt intresse åt bidragen till dem som är arbetslösa, startar oppositionspartierna sin diskussion i sysselsättningsläget och funderar över vad som kan göras för att öka antalet sysselsättningsstillfällen och göra det attraktivare för arbetslösa att ta ett lönearbete än att leva på bidrag.

DET ÄR DENNA INRIKTNING PÅ SYSSELSÄTTNINGEN i stället för på arbetslösheten som regeringspartierna kallar välfärdsstatens höst, då allt som växer skall vissna ner och multna. Frågan är emellertid om inte bättre förutsättningar för sysselsättningen i själva verket markerar välfärdens nästa vår. En del skadliga utväxter rensas bort för att bättre villkor skall skapas för växtligheten kommande vår.

Att regeringen inte gärna diskuterar sysselsättningen beror på att det är den politik som den har fört under en följd av år som lägger hinder i vägen för en ökning av antalet sysselsättningsstillfällen. Låt oss summera de viktigaste.

TILL DE VIKTIGASTE HINDREN för ökning av antalet sysselsättningsstillfällen hör arbetsgivaravgifterna, eller om man så vill löneskatterna. Det är en insikt som omfattas av allt fler inom alla de politiska partierna. Förhållandet är också väl dokumenterat. Däremot går uppfattningarna isär i frågan hur en radikal sänkning av dessa skatter bör gå till. Orsaken är att åtgärden kräver en grundlig översyn av statens utgiftssida. Om man i likhet med regeringen anser att varje minskning av statens utgifter raserar välfärdsstaten, finns givetvis inget utrymme för att sänka denna eller någon annan skatt. Med en sådan inställning blir samhället emellertid statiskt. Man blundar för nya förutsättningar nationellt och internationellt och för ändrade värderingar i samhället utanför den offentliga sektorn.

DET FINNS FÖRVISSO ANDRA HINDER att forcera för att underlätta ökad sysselsättning. Med risk att bli hudflängd kan jag inte underlåta att peka på kollektivavtalens krav på lägsta löner som ett stort hinder för unga människors och utbildade människors möjligheter att få anställningar. Nedvärderingen av vissa yrken ("pigor" och annan serviceverksamhet) utgör ett annat sätt att permanenta bristen på arbetstillfällen för unga och ännu inte färdigutbildade arbetssökande.

MED ETT ÖPPET SINNE för hur ett gott framtida samhälle kan skapas finns inga heliga kor. En viss kontinuitet är nödvändig av hänsyn till att medborgarna har format sina liv efter dagens villkor. Men om politiker har karaktär nog att utforma planer för mer än en valperiod, finns ett i princip obegränsat tidsutrymme för att leda in utvecklingen på en mer konstruktiv väg än den återvändsgränd som både dagens debatt och dagens praktiska politik befinner sig i.

Besök från Bryssel

Den Nya Valfärden inleder nu samarbete med ESBA (European Small Business Alliance), ett europeiskt småföretagarnätverk på 1,6 miljoner småföretagare som bedriver lobbyverksamhet i Bryssel. Organisationens president Tina Sommer besökte nyligen Stockholm för att möta Den Nya Valfärdens ledning. 4 oktober-tidningen träffade henne för en kort intervju mellan mötena i Stockholm.

Varför är det viktigt för svenska småföretagare att försöka påverka besluten i EU?

– En allt större del av svenska lagar kommer från Bryssel. Det innebär att för småföretagare som vill påverka företagarklimatet är Bryssel den enda vägen. Det är där de kan se till att nya lagar och regler inte gör livet svårare för småföretagare.

Tina Sommer beskriver hur ESBA jobbar med olika frågor som berör småföretagare. Storföretagen har funnits på plats i Bryssel sedan tidigare. Nu är det viktigt att småföretagens röst blir hörd. ESBA jobbar gentemot parlamentet, gentemot kommissionen och gentemot ministerrådet i frågor som berör småföretagares vardag.

Inom EU pågår den så kallade Lissabonprocessen. Den handlar om att göra Europa till världens mest

konkurrenskraftiga ekonomi. Hur går det?

– Det är ett bra mål, ett mycket bra mål som ministerrådet beslutade om i Lissabon. Problemet är att det är de europeiska länderna som ska implementera, genomföra, processens olika delar. Och det går trögt minst sagt, i många länder.

I Sverige befinner vi oss på toppen av en högkonjunktur, samtidigt har vi en skyhögt arbetslöshet. Med tanke på globaliseringen och konkurrensen från Östeuropa och Asien, kommer det att finnas några jobb kvar i Europa om några år?

– Den frågan kan jag svara på. För 150 år sedan blev en massa människor utan jobb i Europa, precis som idag. Då skedde det på grund av nya maskiner som revolutionerade industrin. Vad gjorde de då? De fick skaffa sig andra jobb i stället, göra

andra saker, annorlunda saker.

– Vi måste vara innovativa, vi måste skapa nya produkter, utveckla nya tjänster. Precis som för 150 år sedan när den industriella revolutionen förändrade Europa.

Till sist, vad är din bild av svenska företagare?

– Svenska företagare uppfattas i Europa som kreativa och flexibla, som duktiga entreprenörer vilka skapar varor och produkter med hög kvalitet.

Har du något favoritföretag?

– Ikea. Jag älskar Ikea.

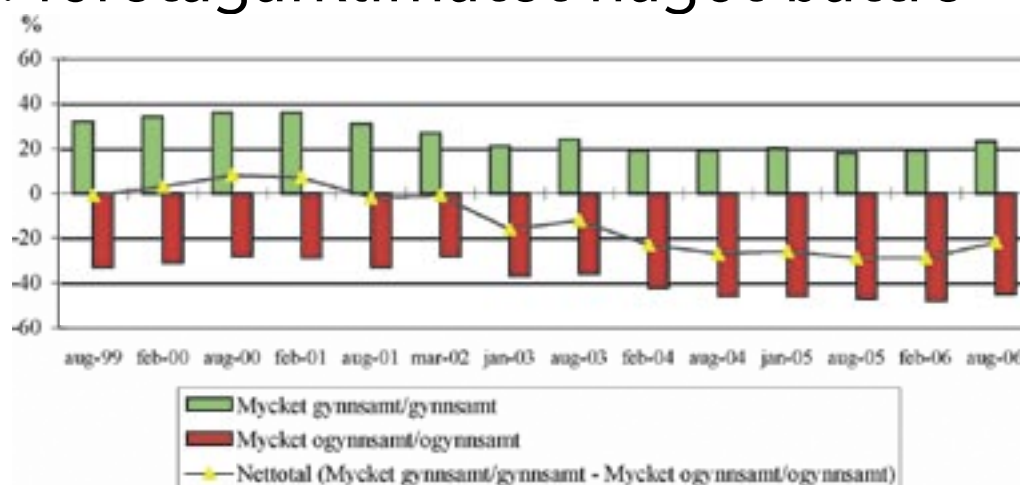
JONAS VIKMAN

Svenska folket: företagarklimatet något bättre

Sedan 1999 har Den Nya Valfärden låtit Temo och SKOP undersöka vad allmänheten tycker om företagarklimatet. Nu har företagarklimatet blivit något bättre enligt svenskar-
nas uppfattning.

Lär mer på:

www.dnv.se/foretagarklimatet

Tack!

Ett stort tack till våra annonsörer och andra som under året bidragit till vår verksamhet för ett företagsvänligare Sverige!

A & S Catering	B B Avionic System AB	Bosses Schakt o Transport	Dorotea Tryckeri
A.H.L. Bygg Viik AB	B.K. Fastighetsservice AB	Brandt Bygg AB	Driconeq AB
AB DFS	Back Up AB	Brobergs Bergsprängning AB	Durgo AB
AB Höörs Plåt	Balingsholm Kursgård AB	Bror Tonsjö AB	E G Service AB
AB Söderhamnskåpan	Bandhagens Däckcenter AB	Brynäs Express AB	E-Foto Borgholm AB
AB Varberg Bildepån	BC Kontorstjänst	Bräkne-Hoby Skogsmaskiner AB	E-Tu Eivinds Transportutb. AB
ABC Newsfeed Scandinavia AB	BDO Nordic Helsingborg KB	Bröderna Fhyr AB	Easy Bake AB
Acme-Provent AB	Bepe Elektronik AB	BT Paper Products AB	EBR Montage
Adolfssons Skogsentreprenad AB	Bergsala AB	Bygg & Anläggning Jan Helm AB	Ecotrans Kontinent AB
Affinity Telecom AB	Bergsjö Redovisningsbyrå AB	Bygg & Reparationsfirma Lars Bergling AB	Edge Technology
Affärstryckeriet I Norrtälje	Bergströms Gräv & Dumper Maskiner AB	Bygg-Power Kalmar AB	Eija Fröberg Lack & Lim AB
Ahlgrens Åkeri AB	Betonghåltagarna Huskvarna AB	Byggfast Utvecklings AB	Ekdahls Åkeri AB
Ahréns Åkeri AB	Bil & Maskin	Byggimpuls AB	Ekeby Rostfria Produktions AB
Ajax Active AB	Bilcenter I Eskilstuna AB	Byggnads AB BJ Palmqvist	Ekgården Städ-O Rehabiliteringsboende AB
Ajo Kylindustri AB	Billefält Transport AB	Byggnadsfirma Kjell Eriksson	Ekströms Kläder AB
Akka Livs I Trelleborg AB	Bills Golfshop	Bäcklunds Rör	El & Industrimontage Svenska AB, Eiab
Alfons Interiör AB	Bills Schakt	Bäcks Åkeri AB	El Linjen AB
Allan Rehnström Fastigheter AB	Bilparken AB	Böda Strandhugg AB	El-Jouren Hb
Allbröd Göteborg AB	Bilputsen i Uppsala	Börjes Byggnads AB	El-Punkten
Alsike Snickerifabrik AB	Bilservice K E Skoglund AB	C 4 Städconsult AB	Ele Trävaru AB
Alteams Stilexo AB	Biltema Liljeholm o Bartling AB	Carlsténs Åkeri & Försäljn. AB	Elektrolindningar T Holm AB
Andbjörk Kjell Åkeri	Bio Byggtjänst Oxelösund AB	CGT Metall AB	Elinstallation i Strömsbro AB
Andersson Åkeri AB Ulf	Bjerkås AB	City Network Hosting AB	Elkedjan Krokomb
Anderstorps Metall & Råvaruhdl	Bjursele Grävmaskiner AB	City Städservice	Elmontören i Linköping AB
Aniagra Produktions AB	Björkö Industriprodukter AB	Cityblomman i Hallstavik	Elon Svenska AB
APM August Pettersson AB	Björneborgs Lådfabrik AB	Com Text-Inter Lingua AB	Elpool i Umeå AB
Ark Travel Of Sweden AB	Björns Auto-Jour	Compliq System AB	Eltech Electronisk AB
Arne Edh Begravningsbyrå Fondkistan	BKN Mellan Svenska Stängsel AB	Condigi Televagt AB	Elteknik T Mielonen AB
Askersunds Svets o Montage AB	Blomsterkraft AB	Constant Clean AB	Enatech AB
Atek AB	Bo Eriksson Åkeri	Coyote Transport	Energiinvest AB, Södra Dalarnas
Atis Elinstallationer AB	Bodåkers Transport AB	Dahlqvist Transport AB Sven	Engkvist o Son Åkeri AB
Atrio Arkitekter Jönköping AB	Bohlins Maskiner AB, E	Dala Travers Service AB	Engströms Grävmaskiner
Autodäck i Lomma AB	Boj Transportvagnar AB	Dalforsån AB	Entevor AB
Automobilplåt i Tornby AB	Borlänge Skogstjänst AB	Dansen i Sweden AB	Entreprenör Lars Joelsson
Axelsbo Bygg & Betong AB	Bornicon & Salming AB	Databyrån	Erik Nilsson Trävaror
Axelsson Marin AB	Borås Express AB	Dentamel AB	Eriksdals Snickeri AB
Axjo Plastic AB	Borås Wärfveri AB	Divitec AB	Eriksson Kommunikation AB G
B Andersson VVS	Bosab	Dolhem Design AB	Erikssons Kött AB

Eskilstuna Plattsättning AB	Hedblom & Söner Mekaniska AB	Jordans Bilservice	Lagerstedt & Krantz AB
Essde AB	Hedemora Montage AB	Jore-Bbygg AB	Laminator Svenska AB
Essma Försäljnings AB	Hellman Åkeri AB	Jowe AB	Laponia Golv
Excello Produktion AB	Helsingborgs Gods Service AB	JP Entreprenad AB	Lars Laurentii
Expert Helsingborg	Hemmälins Byggnads AB	JP Legobetong	Lassessons Billackering AB
F G Byggbutiken AB	Hermanssons Glasmästeri AB	Junnifart Fastigh.-El-Maskin AB	Lastbilsstopp i Ljungby AB
F.A Marma Bygg & Golv	Herseus Fastigheter	Jurk Service AB	Leif Bergströms Måleri AB
F.R.V. El, VVS, Consult Engineering AB	Hilma Johanssons Åkeri AB	Jämtlands Skortstensprodukter AB	Lena Elektriska Installation AB
Facility Services AB	HJ Edwards & Co AB	Jämtlinger Transporter AB	Liedholms Mekaniska Verkstad AB
Fastighets AB Älvsborg	HMP-Transport AB	Järna Bra Bensin & Service AB	Lillsele Transport AB
Fillsta Frakt AB	Holmqvist Metall & Gravyr AB	Jönköping Borstfabrik AB	Lindqvist Bygg AB
Finnvedens Lastvagnar Väst AB	Holvik Marketing AB	K E Pump & Vvs AB	Linköpings Transport o Logistik AB
Finnvedens Optik AB	Hubo Bygg AB	K O Nilsson Bil O Transport	Linotolgovl
Finstansteknik i Ulricehamn AB	Husums El & Entreprenad AB	K-G's Rördrivning	Lisbeth Westerberg AB
Fiskarhedens Trävaru AB	Huvudsta Plåtslageri AB	Kalle H:s Bilplåt AB	Ljusnans Rör AB
Fjellfrys AB	Hynbolholms Gård	Karl-Erik Wegner Åkeri AB	LK:s Blåstringtjänst o Lack AB
Flarkens Åkeri AB	Hyrmaskiner i Falun AB	Karlssons Bilverkstad	LKV Bygg AB
Flinks Byggnads AB	Håkma AB	Karlssons Mek.Verksstad AB, Nya	Lokaltidningen Mitt i Sthlm AB
Flyttgrabbarna i Gävle Hb	Hårstudio 37 AB	Karlssons Åkeri AB	Lomma Bilverkstad, AB
Fondorama AB	Hägerstens Ensk.Fastighetsägare AB,Hefab	Karstorps Kvarn	Lumia Plast AB
Forsbacka Rör o Projekttekn AB	Häggs Snickeri & Entreprenad	Kellve Bulkteknik AB	Lundabygdens Djursjukhus
Forsheda Stålverktyg AB	Hö Allbygg AB	Keman Svets AB	Lundberg & Olsson AB
Fotomarknaden AB	Ibe-Svets AB	Key Code Security AB	Lundberg,Blom & Co, Byggn.Fa
Fredrikssons Trä o Åkeri AB	Ica Kvantum	KGH Spedition AB	Lundström Trävaror AB
Furusunds El AB	Ica Kvantum	KGS	Löfbergs Lila AB
Fällans Åkeri AB	Idealtransport AB	Kik Assistans AB	Lökebergs Konferenshotell AB
Färg & Tapetlagret, B Sundström	IGC Industrial Growth Consulting AB	Kinnvall G AB	Macsimil
Färgbron Bifrost AB	Igelfors Taxi AB	Kitron Flen AB	Magnus Larsson Åkeri I Helgum AB
Färgtema Åkersberga	IL Elektronik AB	Kjell Jonssons Åkeri	Malmö Aviation
Företagarnas Red.Byrå Tierp AB	IL Frakt Och Företagstjänster AB	Kjell Strand AB	Malmö Ventilationscenter AB
Företagsgruppen i Piteå AB	Imb Law	Kjell-Åke Nilssons Målerifirma	Mark & Kraftentreprenader AB
Gas & Gasolmästarna AB	Industrilås AB	Klara Taxi	Markanläggningar Jugge Larsson AB
Geco Inredningar AB	Industriunderhåll AB	Kleenoil Sverige AB	Marström Composite AB
Gehab Kvalitetspåbyggaren AB	Inez Gatukök	Kläppen Ski Resort AB	Masegårdens Pensionat AB
Glaslindberg Fasad AB	Ing Firma G Dahlqvist AB	Kohlswa Gjuteri AB	Maskin AB, A Fransson
Gnld International AB	Ing.Byrån Elektrokonsult AB	Konditori Norrgatt AB	Matfors Industriservice AB
Granflo Åkeri AB, Sven	Ing.Firman Allan Persson AB	Konsulthuset A Andersson KB	Mats & Gunnar Johansson Bygg & Snick.AB
Grantek AB	Ingareds Åkeri AB	Kontore Luleå AB	Maxi Ica Stormarknad Kristianstad
Grönmarks Järn & Maskin AB	Inredningsglas AB	Kontorscenter AB	McDonalds
Gudö Lyft & Transport	Isi Wissing AB	Koop Förening Nästansjö	Media Graphic AB
Gullängets Tandvårds AB	Isolamin AB	Kristianstad Bildelscenter AB	Melins Metall AB
Gunnar Rydman Entreprenad AB	J G Anderssons Söner AB	Krokoms Transport AB	Mercantus-Care AB
Gustafsson Blomsterodlingar AB	J Ohlssons Partiaffär AB	Kroksta El AB	Metator VVS Konsult AB
Guttsta Källa AB	Je-Gu Ventilations AB	KSS Klimat o Styrssystem AB	Miniverkstan
Gävleborgs Sjösanering AB	Jobmeal Karlstad AB	Kville Trävaruaffär	Mittsanering AB
Haggårdsköket AB	Jobsab Interpiping System AB	Källvikendörren AB	Molybon Industriplast AB
Hamu Glasmästeri AB	Johan Nilssons Ljud Ljusteknik	Köks Elexpo	Montagekraft Sweden AB
Harley-Davidson Sweden AB	Johansson Skogsfrakt AB, Ove	L T Audio AB	Mora Orsa Byggtjänst
Harlings Transport AB	John Bergqvist Mek.Verkst Förvaltning AB	L T Konsult	Mostorps Gård AB
Hasses Hyr & Maskin AB		L-K Garantigolv AB	Moveri AB

MRK Entreprenad AB	Pille Repmakar DN	SMG International AB	Tenneco Automotive Sverige AB
Mulberry/Emeline AB	Piteå Bokbinderi AB	Sol och Hår AB	Termoflon Produktion AB
Multeral AB	Plåt och Smide på Öland AB	ST Service Värme & Kyla AB	Th.Larsson, Sko-Larsson AB
Myresjöhus AB	Porsi Syprodukter AB	Stamsele Skogsentreprenad	Thomas & Teddys Pall.Ind.Emb.
Månsson Åkeri	Printografen AB	Steens Mekaniska i Tidaholm AB	TJ:S Elkonstruktioner AB
Mälaröarnas Brunnsborrning AB	PrisXtra Förvaltning AB	Sten Petterssons Schakt	TMD Friction Sweden AB
Mälby Åkeri AB	Procyon AB	Stinsen Service KB	Tony Backius Energiteknik KB
Möbler & Slöjd AB	Projekthuset i Jönköping AB	Stockeboda AB	Transportkonsulten Gruppen AB
N J Innovation AB	Puzzel Reklam AB	Stor Stockholms Farmartjänst	Tre Byggare
Neava Konsulting AB	Pågen AB	Stora Mellby Rör AB	Trend o Design
Nilssons Bygg & Montering AB	R L Service AB	Stora Wäsby Förvaltnings AB	Triona AB
Nilssons Åkeri i Bergnäs AB	R Wibergs Blommor Hb	Storholmen Förvaltning	Trosa Asfalt AB
Nisses Specerier Eftr	Ramnäs El AB	Storstockholms Hantverksservice AB	Truck Color i Örebro AB
Nitz Kranar AB	Redovisningsbyrå Göran Nolér AB	Storäng Skotning	Tryckeri City AB
Njursta Sanering o Transport AB	Regstans Produktion AB	Structo Hydraulics AB	Träspecialisten Möbel AB
Nokian Däck AB	Reklam & Industritryck	Strävalla Maskinstation AB	Tullspedition, AB
Nordfarm Maskin AB	Rent & Snyggt AB	Stålsmide i Luleå AB	Turnils AB
Nordic Aero AB	Reomti Byggservice AB	Ställningsuthyrning AB	Tuva Specialtransport AB
Nordtrafo AB	Restaurang Östergök	Sundab Ronald Sundberg AB	Tydab
Norrglas Bilrutor AB	Richardssons Verktygsserv. AB	Sunnerbo Lack AB	Ulfshyttans Herrgård AB
Norrlands Pall AB	Rimbo Jord AB	Sura Magnets AB	Ulla Hansson Guld & Silver AB
Notom Svets AB	Roar Transport AB	Sveba-Dahlén AB	Utildi AB
NTC AB	Rockstore Engineering AB	Sweets Konfektyr AB	Vebab Västerås-Enköpingsbyggarna AB
Nya Blå Dörren AB	Roger Larsson Jord & Gräv AB	Svensk Fastighetsförmedling	Vedums Kök & Bad AB
Nya Dalarnas Paraplyfabrik AB	Rolf Kvists Åkeri AB	Svenska Foder AB	Vejlas Transporter AB
Nya Färbo Mekaniska AB	Roslagens Styrinstallation AB	Svenska Kakel i Göteborg AB	Wendins Transport AB
Nya Trafikskolan Skaraborg	Rune Adielsson Byggnads AB	Svenska Klasskort AB	Viking Timber AB
Nynäs Bygg & Plattpool	Rydéns i Gnosjö	Sventab (Sthlms Vattenentr. AB)	Viking Toys AB
Nöjespalatset AB	Rävgården	Svetshuset i Avesta AB	Vårdhuset Norsholm
O G Olsson Bygg AB	Rörinstallationer AB	Sårab Plåt o Isolering AB	Värmdö Motorteknik
O.F.O Elektronik AB	Rörmontören Syd AB	Sälens Städ & Fastighetsservice AB	Värme & Sanitet i Västmanland AB
Offecct Interiör AB	S-Invest Trading AB	Sällebrårens Gruppbostad AB	Västerhage Transport AB
Oljemarks Bilfjädrar AB	Safe Traffic	Sävsjö Guldsmeds AB	Västerås Byggnadsställningar
Olle Lundgrens Isolering	Safe Transport AB	Söderhamns Hus AB	Yrkesprodukter AB
Olsson i Skövde AB	Sandatex i Borås AB	Söderköpings Cementgjuteri AB	Zimmer Sweden AB
Olssons Transport AB	Sandström Safety AB	Söders Kött & Fläsk AB	Zugol AB
Optiktjänst	Scott Bader Scandinavia AB	Söders Stadsbud AB	Åbergs VTC Parts AB
Optodate Teknik AB	SD Skogsentreprenader & VVS AB	Södertörns Åkare, AB	Åkes Bageri AB
OSG AB	Selléns Åkeri AB	T & K Larssons Åkeri AB	Åkes Svetshus i Hova
Ottsjöns Snickeri AB	Set Communication AB	Ta Inn Hotell	Årrenjarka Fjällby AB
Ovako Bar AB	SH Mekan AB	Tamro Medlab AB	Åsunden Åkeri
Oxdraget Restaurang & Konsult KB	Showtime Distribution	Tanaka KB	Älvsjö Bobutik HB
Parinova AB	SI Tech AB	Taxi Östergötland	Örebro Express AB
Peal AB	Sibylla Trollhättan	Taxinge Gods AB	Örmtaxi AB
Pedel's Maskin AB	Siljans Chark AB	TB Trailer AB	Ösmo Frakt AB
Peder Ribbing Konsult AB	Sjuhäradsbygdens Tryckeri AB	TB's Trädgårdshjälp	Össeby Garn Byggservice Hb
Pernefors Bleck & Plåtsl. AB	Sjödoffs Entreprenader AB	Team G El & VVS AB	Öystein's Götteri
Pers Garage	Skrivcenter	Tegsnässkidan AB	GnosjöRegionen.se
Perssons Godstransporter Stenstorp	Skånska Golv & Kakel	Teknikinformation i Krokom AB	
Pihls Rör AB	Skärhamns Frys AB	Telehantering i Stockholm AB	

Mindre slöseri ger lägre skatter. Och fler jobb.

SKATTE BETALARNA

Skatterna är din största utgift. År efter år. Men har du funderat över vart pengarna tar vägen. Och om de går till rätt saker?

Varför brister välfärden – trots de höga skatterna? En del av svaret är att det slösas med skattemedel. Mycket skulle kunna göras smartare och billigare. Eller inte alls.

Stat, landsting och kommuner bör se över alla sina utgifter – krona för krona. Då frigörs pengar till att sänka skatten på arbete och bensin. Och för att avskaffa fastighetsskatten.

När skatterna sänks lönar det sig bättre att jobba. Det blir också billigare att anställa. Fler jobb gör i längden att alla i Sverige får det bättre.

Begär besked före – och ansvar efter – den 17 september. www.skattebetalarna.se 08-613 17 00

överbaska Jesper, 16

Fixa gipsskivor och isolering så kan du inreda garaget redan nästa vecka. Stereon kan du bära ut direkt.

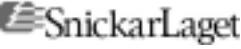
Kom in till oss om du har byggplaner så ska vi hjälpa dig att hitta rätt byggmaterial. (Det är lätt eftersom vi har Sveriges största sortiment). Vi finns på plats för att lösa dina problem, ge goda råd och tips. Välkommen!

www.woody.se

Woody
BYGGHANDEL

 Adlerons AB FÖNSTERPUTS och RENGÖRING Tel. 08-18 99 33 • Fax 08-19 91 27 • Ordremottagning kl. 8.00-16.00 Vretensborgsvägen 20 • Box 32012 • 126 11 Stockholm Bankgiro 746-4340 • Postgiro 60 41 81-8 Org.nr 556230-6919		Advokatfirman Fylgia KB		Agera Direkt		 AKLA First Aid System			
Berg Propulsion AB		 BESTSELLER		 Bil & Motorservice 023-70 59 40 FALUN PEUGEOT MITSUBISHI JAGUAR		 Artek Företagskonsult AB		 BERGHOLMS TRANSPORT AB	
		 BoBo Cab		Borealis AB		 Bila Container Service AB		Bleve Byggnads- ställningar AB	
 BOK & TRYCK ...mycket mer än bara tryck! Bollnäs • Tel 0278-105 47		Bra Data MCP AB		Bröderna Peres Industri AB		 BOTNIA PRODUCTION AB			
 bushido Machine Tools AB		Bygg & Lack AB							
 Bäckman Blästermaskiner AB		 CABLETRONIC		 carmel. Carmel Pharma		 Cascades		 CARPENTER	
 CEMENTA HEIDELBERGCEMENT Group		 COMBITRANS		Conny Persson Entr. AB		 Creab Vårt jobb - er trycksal			
DATEK Industrielektronik AB		Dentallaboratorium Freudenthal Stoltz AB		Effekt Svenska AB		 EKDAHL		 Elektronik Mekanik AB	
ELFSTRÖM-GRUPPEN AB		Ellertz Fraktservice AB		 ELPLAN-GM Kalkyl-Planering		Entreprenad Håltagning AB		Expo-Transporter i Sthlm AB	
 femtionian reklam & marknadsföring ab 033-258010		 FLYGTAXI KALLAX Köran till resan SÄK HÖRSBOTTEN SERVICE AB FLYGSTATIONSVÄGEN 4, 972 54 LULEÅ		 gsk GlaxoSmithKline		Folka Perforering AB		Databyrån för Inform.beh. AB	
						 FordonsData Nordic AB			
 POMERANCI Frakt AB		 GW ISOLERING AB		 HEAB Heab Byggställningar AB		 GVC GENERAL VERBODING CONVEYOR AB		Gylle Mec AB	
H M W Industri AB		Hajomfönster AB				Hedemora Vägentreprenad AB		 HOUSE OF PRINCE	
Hisstema AB		Home Entertainment AB		Betald annonsplats		Hörningsholms Godsförvaltning			
 HÅLMETODER AB HÅLTAGNING & RIVNING • 08-87 81 32		 HÖRE INDUSTRI AB Hörsbotten • Svetsning Konstruktion • Maskinska arbeten • Reparationer		 Aktieholaget Hörnstenen					

	Ica-Hallen Enskededalen	Industrigalv AB	Intersport		ITW-Constr. Prod.
		 Jemthälsan		JIWE Varmförzinkning AB	
Johanssons Plåt AB	Juristfirman Torphagen Grafström AB	Komatsu Forest AB		Kristianstads Boktryckeri AB	
Kamarina Restaurang		Komatsu Forest AB		Kristianstads Boktryckeri AB	
Kents Bilplåt AB	AB KONGAHÄLLA BILCITY				
Krageholm Drift AB		Betald annonsplats	Krontorp AB	Krossekonomi AB	
	Kårarvets Entreprenadservice		Leffes Lack		
Liselotte Löf AB www.liselotteloofab.se			Liwell Kemi AB	Lövsta- bagarn AB	Mervas Reklam & Alltjänst
Mofab AB				Mårtenssons Partiaffär AB	
Nilssons Måleri AB	Noco-Stolar AB	Noj Service- verkstad AB	Norrborns Industri AB		NS Norisol Sverige AB
Oriflame Cosmetics AB	Betald annonsplats	Ponord Fastighets AB		projektel www.projektel.se	
Pads Skandinavien AB					
	Plåt och Smide på Öland AB		Qualitets poolen	Q8 Köping	
Betald annonsplats	Readsoft AB	AB Relek	Resinit AB		
		Scandiafelt ...a Madison Filter Company			

S M Johannesson AB			Sips AB	Spalding Motor AB	
Sjöholms Bröd AB	Skaraborgsresor AB				
Solna Scen & Möbeluthyrning HB	Solveigs Tryckeri		Sten Olafssons Åkeri AB	Stockholms Hus Expo AB	
Swecoin AB	Swegmark Invest AB				
		Telespons			
Söderala El & Maskinteknik AB		Teldako AB	Texotan AB		
	Tobin AB		Torum AB		
Unozon Plåt & Mekaniska AB		Trevlig Allköp AB		Wesslen & Kreuger AB	
			Betald annonsplats		
		Woody Huddinge AB		VOLVO PENTA	
W. Ruberg AB					
WR Controls AB		WENTZEL i Göteborg AB	Vetlanda Mekaniska AB	Westling Industri AB	Vivo Hornstull
		AB C.O. WINBERG & CO ÅRTUNDS GÖRÖ			
Ziwa Mekaniska Tillverkning	Zwedberg & Partners AB	Åbergs Plåt AB			
	ÅTAB	Betald annonsplats	Östlunds Åkeri AB		

TOVE LIFVENDAHL
DEBATTÖR

Revolt är bara förnamnet

DEN 8 AUGUSTI INTRÄFFADE DEN SÅ KALLADE SKATTEFRIDAGEN. Den innebär att en genomsnittlig arbetande svensk från och med då har fått behålla inkomsten – fram till och med den 7 augusti gick nämligen alla intjänade pengar till skatt.

219 dagar av årets 365 i skatt. När man berättar det här för människor utanför Sverige brukar de fråga vad svenskarna tycker om det. Svaren varierar naturligtvis beroende på vem som tillfrågas. Uttrycket "det ska vara häftigt att betala skatt", signerat minister Sahlin, uttrycker en syn på saken.

En mer reflekterande frågeställning kommer sällan upp: hur påverkar högskattesamhället oss som individer, medborgare och medmänniskor? Gör det oss till bättre och mer ansvarstagande människor som känner trygghet och egenmakt?

SKATTERNA ÄR EN GRUNDLÄGGANDE MAKTFRÅGA som är avgörande för våra möjligheter att forma våra liv. Varenda gång vi frågar oss varför politikerna inte prioriterar kärnområdena bättre, varför det saknas pengar här fastän det slösas hejvilt där, är svaret det samma; för att vi tillåter det att hända.

Vi har nämligen accepterat ett demokratibegrepp som med prefixet "social" enbart blir en fråga om majoritetsstyre. Men kärnbetydelsen av begreppet demokrati handlar inte om att en regering styr, utan folket. Och ju fler beslut och ju mer pengar folket lämnar över till politikerna, desto större risk för att besluten inte blir som vi vill.

EN MYT SOM SPRIDS är att svenskarna tycker att skatterna är okej. De ljuger antingen helt ogenerat, eller saknar insikt om vad som försiggår i landet. Vi skatterevolterar så det bara sjunger om det. Men vi gör det på det där lite tysta, konfliktradda sättet som svenskar har gjort sig så kända för.

En bil åker ner i snötäckt dike i norra Sverige. Bilbärgningen kommer. "Vad kostar det?" "Tja, beror på om du vill ha med kvitto eller inte". En vän berättar om minst 20 tju-siga adresser där man vill ha hans hjälp för att renovera sina mångmiljonobjekt – men som kräver att få betala svart om det ska bli affär. En annan städar svart - hos ett stort, känt byggföretag, ett par av de större klädkedjorna och på ett antal hotell och restauranger.

DEN SVARTA EKONOMIN HAR MÅNGA NYANSER OCH AKTÖRER. Bytesekonomin har på många håll blivit tämligen avancerad. Det finns förvisso lite bondromantik över det. Men det är ett val som är frammanat av att det inte blir något kvar om person A ska köpa husrenovering vitt av person B.

De höga skatterna har inte skapat en stor, trygg gemenskap. De har istället drivit fram ett samhälle där alla revolterar genom att roffa åt sig små bitar av vad som går att få, och där det har blivit häftigt att skattefuska. Grattis i efterskott på Skattefridagen, Sveriges invånare.

Här hade vi tänkt ge Pär Nuder beröm. Det kan vi inte

Lex Uggle är ett nytt påfund som innebär att småföretagare tvingas att betala förmögenhetsskatt på bolagets kassa. Ja, det vill säga om Skatteverket anser att företaget har "överlikviditet".

Många småföretagare är oroliga för lex Uggle. De känner sig tvingade att dränera företagen på kapital. Det leder till färre investeringar och, i längden, färre nyanställningar. Är det så vi bygger morgondagens välfärd i Sverige? Är det så vi skapar nya jobb?

Det kostar cirka 30 miljoner att avskaffa bestämmelsen. Det kan låta som mycket pengar, men i statsbudgeten är det nästan ingenting. Och med tanke på att statens finanser är mycket goda och att regeringen vill värna småföretagarna tänke vi att saken nog är biff.

Vi hade fel. Den rödgröna majoriteten i riksdagen avskaffade inte bestämmelsen. Och i Pär Nuders vårproposition kom det heller inte något glädjebud.

Den Nya Valfärden kräver, fortfarande, att lex Uggle tas bort.

INTEGRITETSOMBUDSMANNEN

Stasi skulle älskat IT-samhället

Integritetsombudsmannen Pär Ström skrader inte orden

Pär Ström, it-strateg och debattör, är nyanställd integritetsombudsman vid tankesmedjan Den Nya Valfärden. Bakgrund är att det just nu pågår en utveckling där allt mer av svenskens vardag blir övervakad.

Utvecklingen berör allt ifrån kameror på offentliga platser och lagring av SMS till kunddatabaser och övervakning av biltrafik. Den digitala utvecklingen gör att det snart går att kontrollera människors liv i detalj. En övervakning som på sikt kan bli mer ingående än den i gamla Östtyskland. Snart finns det tekniska möjligheter att förverkliga George Orwells skräckvisioner i boken 1984.

Patrik Engellau, ordförande för Den Nya Valfärden är nöjd med rekryteringen.

– Pär Ström är en av de främsta experterna i Sverige på den digitala utvecklingen. Och en av de ivrigaste debattörerna. Därför är det glädjande att kunna knyta honom till Den Nya Valfärden, säger Patrik Engellau.

Pär Ströms uppgift som integritetsombudsman är att bevaka utvecklingen och att verka för att den personliga integriteten värnas, även i framtiden.

– Det behövs en rejäl debatt om storebrorssamhället och om hur den nya tekniken ska användas. Därför har vi anställt Pär Ström som integritetsombudsman, säger Patrik Engellau.

Pär Ström har sedan 20 år arbetat med IT och digitala medier. Under det arbetet upptäckte han att allt mer information samlades in om människor.

– Kartläggning av vanligt folk blir allt vanligare och allt mer omfattande.

Sedan fem år tillbaka har han jobbat intensivt med frågor om personlig integritet. För tre år sedan kom han ut med boken Övervakad. Han är noga med att betona att han inte är motståndare till all övervakning.

– Vad jag argumenterar emot är allt för omfattande övervakning, inte övervakningen i sig. Redan idag finns det tekniska möjligheter att bygga ett 1984-samhälle. Om några år kan det vara möjligt att skapa ett övervakningssamhälle som får George Orwells 1984 att framstå som en söndagsskolefest. Bara för att ny digital övervakning är möjlig innebär inte det att den är lämplig, säger Pär Ström.

Vad är det viktigaste som händer just nu när det gäller övervakning?

– Det har kommit ett nytt EU-direktiv om trafikdatalogring. Nu ska information om SMS, telefonsamtal och e-post lagras i upp till två år. När de har skickats, till vem och till och med (när det gäller mobiltelefoner) från vilken plats de skickats eller ringts.

Har inte telebolagen lagrat den typen av uppgifter tidigare?

– Thomas Bodström brukar just hävda att detta inte är något nytt, men han slirar i sakfrågan. Tidigare har telebolagen varit skyldiga att radera samtalslistor när de använt dem som underlag för fakturering. Nu blir det alltså tvärtom, de är inte

skyldiga att radera utan att spara uppgifterna. Det är något helt nytt. Och information om e-post har inte sparats tidigare.

Vad händer mer?

– Något annat som det forskas på just nu är automatisk ansiktigenkänning. Det vill säga en övervakningskamera kommer automatisk att kunna känna igen dig om du går in i en butik, precis som i filmen *Minority Report* med Tom Cruise.

Vad är dina viktigaste argument mot alltför omfattande övervakning?

– FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna, artikel 12 säger att: "Ingen får utsättas för godtyckligt ingripande i fråga om privatliv, familj, hem eller korrespondens (...). Var och en har rätt till lagens skydd mot sådana ingripanden och angrepp." Det är alltså en mänsklig rättighet att ha ett privatliv, och den rätten måste både värnas och respekteras.

– Det är även viktigt att tänka på att alla databaser läcker. Människor är nyfikna, giriga eller bara oproffsiga i största allmänhet. Ju mer material som finns i databaser, ju större risk är det för att känslig personlig information läcker ut. Det kan handla om sjukdomstillstånd, om hur stora lån någon har, vem man har en relation till eller liknande. Information som är privat och som absolut inte bör komma ut.

JONAS VIKMAN

Ny rapport: Med storebror i baksätet

– Om inte medborgarna säger stopp är det en tidsfråga innan alla människors bilresor övervakas av satelliter och "smarta" kameror, som lagrar vart vi kör, när och kanske till och med hur. Då riskerar känslig information om människors privatliv att hamna i orätta händer.

DET SÄGER PÄR STRÖM, ny integritetsombudsman på Den Nya Välfärden, som gett ut rapporten "Med storebror i baksätet".

I rapporten redogörs för sju teknologier som håller på att byggas upp för att övervaka biltrafiken. Bland annat handlar det om satellitpositionering, som sekund för sekund ger varje bils exakta position och fart.

– Motiven är som vanligt behjärtansvärda när övervakning ska säljas in: säkerhet, miljö och trängsel. Idén att övervaka individers förflyttningar för att kunna göra vägskatten rörlig och därmed påverka beteendet finns exempelvis redan i Sverige. Men nyttokalkylen

blir positiv bara om den personliga integritetens värde sätts till noll, säger Pär Ström.

I STORBRITANNIEN BYGGS NU ett system med avläsningspunkter över hela landet som läser in bils nummerskyltar automatiskt och lagrar varje bils förflyttning i polisens centraldator i upp till fem år.

Teknologin bakom detta finns även i Sverige. I Storbritannien har kamerorna till och med börjat användas för att avslöja kvinnor som sminkar sig i bilen.

– Vi riskerar ytterst det som i vissa poliskretsar benämns "automated law enforcement", automatisk polis, där programvaror

ständigt letar igenom människors elektroniska fotspår på jakt efter eventuella brott. På sina håll börjar man till och med prova system som på distans stänger av motorn för den som överskrider aktuell fartgräns, säger Pär Ström.

JONAS VIKMAN

ELLINOR SCHEFFER
SPRÄKRÖR GRÖN UNGDOM

Därför vill mp sänka arbetsgivaravgiften

SÄNKTA ARBETSGIVARAVGIFTER ÄR ETT MYCKET VIKTIGT VERKTYG för minskad arbetslöshet – och faktiskt till och med mer än så. En sänkning av arbetsgivaravgiften inom ramen för en grön skatteväxling och ytterligare sänkning för småföretagen kan bidra till omställningen till ett hållbart samhälle.

EN MYCKET STOR DEL, cirka 80 procent, av Sveriges skatteinkomster kommer från skatt på arbete, bland annat arbetsgivaravgift. Det är dyrt att anställa i Sverige. Att förstöra miljön däremot, och förbruka resurser, är billigt. Om vi lägger samman alla skatter på energi och miljöfarliga utsläpp kommer vi inte upp i mer än cirka 6 procent av Sveriges skatteintäkter. Anställning hämmas och miljöförstöring i det närmaste uppmuntras. En sänkning av arbetsgivaravgiften och annan skatt på arbete och en motsvarande höjning på miljöförstöring ger arbetsgivarna möjlighet att skapa fler jobb. Dessutom har en konsekvens av Sveriges låga miljöskatter blivit att resurssnål teknik ännu inte används i samma utsträckning som på flera andra håll runt om i Europa. Svenska naturskyddsföreningen trycker sin tidning i Danmark, då det danska tryckeriet bara använder hälften så mycket energi som motsvarande svenska tryckerier. Svenska arbetsgivare ges därför genom den gröna skatteväxlingen också nya möjligheter att ytterligare minska sina skatteutgifter genom energieffektivisering och större miljöhänsyn.

FÖRUTOM DENNA GENERELLA SÄNKNING av arbetsgivaravgiften vill vi att småföretagen ska gynnas särskilt. Småföretagen har stor potential att skapa jobb och spelar en avgörande roll i det gröna samhället. Det lilla företaget finns ofta nära sin marknad och stärker sitt lokalsamhälle. Många små företag skapar en större mångfald och en mindre känslig ekonomi. Dagens och morgondagens entreprenörer kommer att vara med att skapa det hållbara samhället genom nya innovationer och ny teknik. Småföretagens villkor behöver förbättras på flera olika sätt, genom exempelvis regelförenklingar och möjlighet att avdragsgillt spara ihop till sitt startkapital. Men särskilt viktigt för dem är också minskade kostnader för att anställa. Småföretagare ska ha möjlighet till nedsättning av arbetsgivaravgiften och ensamföretagare, som har det extra tufft, bör få ytterligare sänkning då de anställer en första person.

DET FINNS ALLTSÅ MÅNGA OCH GODA SKÄL till att Grön Ungdom, och Miljöpartiet de Gröna, vill sänka arbetsgivaravgifterna. Både grön skatteväxling och förbättrade villkor för småföretagen finns med i såväl vårt partiprogram som vårt valmanifest. De tillhör alltså både vår absoluta ideologiska grund och de frågor vi kommer att driva hårdast den kommande mandatperioden.

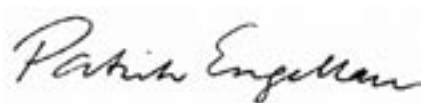
750 000 saknar jobb

Och politikerna gör inte tillräckligt

Den "öppna arbetslösheten" ligger på 6,3 procent (juni 2006). Men det är många fler som egentligen saknar jobb. Du hittar dem under rubriker som "latent arbetssökande", "undersysselsatta" och "arbetsmarknadsåtgärder". Det handlar om viss andel av sjukskrivna, viss andel av förtidspensionärer och det handlar om studenter som parallellt med studier söker jobb. Den totala arbetslösheten är snarare 17 procent, eller cirka 750 000 människor. Är detta svartmålning? Döm själv, du hittar våra beräkningar på sidan 16.

När SCB levererar statistiken om den svenska arbetslösheten så används en siffra i Sverige (6,3 procent) medan en helt annan siffra skickas till Eurostat i Bryssel (8,5 procent). Enligt den europeiska statistiken har alltså Sverige en arbetslöshet som ligger över genomsnittet i EU, långt över regeringens mål på fyra procent. Sverige är med andra ord inte bäst i klassen längre.

Det krävs krafttag för att komma åt den totala arbetslösheten. Jag tror inte att partiernas förslag löser problemet. Mitt förslag är enkelt, men radikalt: halverade arbetsgivaravgifter. Det skulle ge 150 000–300 000 nya jobb. Ett realistiskt förslag? Jag tror det. Bilda dig din egen uppfattning, läs artikeln på sidan 14.

Patrik Engellau
Ordförande, Stiftelsen Den Nya Velfärden

den
nya
välfärden